

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

K.C.J. Pruymboom

CZ/FIN

Telefoonnummer +31235143931

koen.pruymboom@noord-holland.nl

1 | 1

Betreft: Memorie van antwoord begroting 2024

Verzenddatum

04 OKT. 2023

Geachte leden,

Kenmerk

2079145/2119493

Hierbij ontvangt u ter kennisgeving de memorie van antwoord over de door u gestelde vragen met betrekking tot de begroting 2024.

Uw kenmerk

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk

voorzitter
E.A.S. Rommel

1 bijlage(n)

Memorie van antwoord begroting 2024

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
1	VVD	Bas de Wit	24	2.1	Wat wordt in onderstaande zin bedoeld met 'tijdig' en wie bepaalt wanneer een vergunning 'tijdig' is aangevraagd? "Zorgen dat gemeenten met windzoekgebieden tijdig vergunningen voor windparken aanvragen."	In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de vergunningen voor wind- en zonparken in 2025 verleend zouden moeten zijn om in 2030 ook daadwerkelijk 'te draaien'. De doorloopprocedure voor een vergunningverlening is minimaal 1,5 jaar. Dat betekent dat aanvragen idealiter volgend jaar ingediend worden bij de OD NZKG. Door adviesgesprekken met gemeenten maar ook door inzet van een windkwartiermaker die gemeenten ondersteunt proberen we dit waar mogelijk te versnellen	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
2	VVD	Bas de Wit	24	2.1	Inzake de zon-op-dak opgave het volgende: welke uitdagingen gelden hier specifiek en wat kan de provincie daar eventueel aan doen? Hoe worden maatregelen beoordeeld op hun effectiviteit en efficiëntie?	Er zijn meerdere uitdagingen waaronder de netcongestie maar ook zaken als dakconstructies van bedrijven die nog niet geschikt zijn. Vanuit de provincie doen we alles wat in onze rol past om de zon op dakopgave te versnellen. We zetten vol in op zon op grote daken met de tools 'Zonnedakje' en 'Park The Sun' (interactieve kaarten waarmee voor elk dak of parkeerlocatie de potentie van zon-opwek inzichtelijk is), de uitvoeringsregeling Zonne-energieleverende parkeerterreinen, advisering scholen door stichting Schooldakrevolutie, advisering agrariërs door LTO Noord en advisering bedrijven door adviesbureau Over Morgen (allen in opdracht van de provincie). Verder zijn er verschillende subsidieregelingen voor het verduurzamen (incl. zon-opwek), ontzorgingsloketten voor ondernemers (zoals Saenz, duurzaam ondernemersloket West-Friesland, GreenBizz IJmond, Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen (SADC) en ontwikkelbedrijf NHN). Onze inzet herijken we jaarlijks.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
3	VVD	Bas de Wit	24	2.1	Er komt vervolgonderzoek naar de relatie tussen windturbines en gezondheid. In welke provinciale regelgeving of provinciaal beleid worden de uitkomsten meegenomen? Wat zijn de specifieke onderzoeksvragen van dit onderzoek? En op welke manier worden data verzameld ten behoeve van dit onderzoek? Als dit nu nog niet bekend is, wanneer wordt het onderzoekskader bepaald en gestart met het onderzoek?	Het landelijke Expertisepunt Windenergie en Gezondheid - een samenwerking van oa RIVM en GGD - zorgt ervoor dat de wetenschappelijke kennis op dit punt actueel is en publiceert elke 3 maanden een overzicht van relevante inzichten en onderzoeken. Zodra er meer bekend is over de vervolgonderzoeken n.a.v. RIVM rapport "erkenning van opties voor gezondheidsonderzoek rond windturbines" informeren wij u. Nieuwe inzichten worden waar nodig meegenomen in de vergunningverlening voor windturbines en geborgd in de gezondheidseffectscreening	Suzanne van Noort	Rosan Kocken/ Jeroen Olthof	Leefomgeving	
4	VVD	Bas de Wit	26	2.1	Uit het financieel kader voor de energietransitie is niet op te maken waar het budget t/m 2027 specifiek voor wordt gebruikt (bijvoorbeeld gerelateerd aan de genoemde maatregelen op pagina 24-25). Kan een onderliggende specificatie gestuurd worden van de baten en lasten van de tabel op pagina 26 inclusief toelichting op de deze specificatie (waarom bepaald bedrag voor bepaald uitgavencategorieën?).	Naast het structurele budget van EUR 11 miljoen voor 2024, zijn ook de reserves opgenomen vanuit het vorige coalitie-akkoord waar reeds een aantal regelingen aan gekoppeld zijn op basis van genomen besluiten in vorige coalitie. Zoals o.a. energiebesparing bedrijven terreinen, verduurzamen gebouwde omgeving en bevorderen van aardwarmte. Tijdens de eerste begrotingswijziging moet gekeken worden of er nog aanspraak gemaakt moet worden op de bestaande reserves dit hangt af van nog uit te werken plannen die in 1ste begrotingswijziging verder geconcretiseerd zullen zijn. Specifieke uitwerkingen zullen op basis van het nieuwe coalitieakkoord worden uitgewerkt.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
5	VVD	Jeroen Boer	52	4.4	Op pagina 52 wordt verwezen voor beleidsdoel 4.4 Infrastructuur verduurzamen en verbeteren naar de Brede Basismonitor. Daar lezen we dat de regio Zaanstreek-Waterland met 76 procent het laagst scoort qua gemiddelde vertraging in de spits. Binnen deze regio worden van de 76 provinciale wegen er 16 als matig en 2 als slecht beoordeeld. Waar zien we in deze begroting extra aandacht/ geld voor de regio om deze score te verbeteren?	Deze informatie is te vinden in het Integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (IMPI). Hierin zijn per regio de lopende en geplande projecten weergegeven. In de regio Zaanstreek Waterland worden bijvoorbeeld momenteel verbeteringen aangebracht op de N247.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
6	VVD	Jeroen Boer	45	4.1	We lezen dat we de verkeersveiligheid willen verbeteren in Noord-Holland. Ook lezen we in de Brede Basismonitor dat "Na een decennialange daling neemt het aantal fatale verkeersongevallen in de provincie sinds 2013 weer licht toe." Welke specifieke projecten / maatregelen gaan we nemen om een daling van fatale verkeersongevallen weer te realiseren?	De provincie realiseert samen met de gemeenten, politie en maatschappelijk partijen continu projecten om de verkeersveiligheid te verbeteren. We voeren infrastructurele projecten uit op provinciaal areaal, zoals snelheidsremmers bij fietsoversteken, het veiliger maken van bermen of kantmarkering op fietspaden. En we geven subsidie aan gemeenten, zodat zij dit ook op hun infrastructuur kunnen doen. We zetten in op gedragsinterventies, zoals verkeerseducatie aan scholieren, campagnes over o.a. fietsverlichting & afleiding in het verkeer en cursussen voor veilig fietsen voor oudere fietsers. En we maken afspraken met de politie over handhavingprioriteiten en het koppelen van handhaving aan specifieke campagnes. Met deze combinatie van infrastructurele, gedrag en handavingsmaatregelen willen we het aantal fatale verkeersongevallen zoveel mogelijk laten dalen.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
7	VVD	Jeroen Boer	50	4.4	In het coalitieakkoord is opgenomen dat we het goederenvervoer over water gaan stimuleren, aangezien dit kan bijdragen aan het ontlasten van het wegennet. Ook in de elektrificatie van het vervoer over water gaan we investeren. Op pagina 50 infrastructuur verbeteren, verduurzamen lees ik niets over deze doelen. Kunt u dat verder toelichten?	De maatregelen die wij nemen om goederenvervoer over water te stimuleren, zijn opgenomen in de Agenda Slimme en Schone Logistiek, die door PS is vastgesteld. De uitvoering van deze agenda is in de begroting opgenomen op pagina 45, in het hoofdstuk Realiseren Perspectief Mobiliteit.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
8	VVD	Jeroen Boer	102	§ 3.2	We zien dat de Variabel onderhoud wegen flink afloopt Van E 27,3M in 2024 naar 10,4M in 2027. Kunt u verklaren waarom de investeringen in onderhoudskosten zo aflopen? Doen we minder? Stellen we projecten uit?	Deze afname is grotendeels een schijnbare afname. Variabel onderhoud programmeren we meerjarig waarbij delen pas korter van tevoren geprogrammeerd worden waardoor het huidige beeld nog niet compleet is. De verwachting is dus niet dat er veel minder wordt uitgegeven in de jaren en er worden ook geen projecten uitgesteld.	Han Roebers	Jeroen Olthof	Ruimte	
9	VVD	Jeroen Boer	121	§ 3.2	Op pagina 121 zien we dat we nog financieel betrokken zijn bij SolaRoad B.V. Is er door PS al een besluit genomen of/ en zo ja wanneer we deze betrokkenheid gaan beëindigen? Wanneer kunnen we zo'n besluit verwachten?	De rol van aandeelhouder is een bevoegdheid van GS. Op basis van de kadernota verbonden partijen wordt bepaald op welke manier PS betrokken worden.	Wim Voordenhout/Floren Goosens	Rosan Kocken	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
10	VVD	M. Poot	Bijlage opcenten		'Voor oa kampeerauto's geldt kaarttarief'. Voor welke categorieën geldt dit nog meer? 'Voor andere categorieën weggebruikers zoals bestelbusjes, etc. worden geen provinciale opcenten geheven'. Waarom is dit eigenlijk zo? is dit landelijke regelgeving?	Het bijzondere tarief van 25% geldt voor de volgende categorieën (zie onderstaande opsomming). In de Provinciewet (artikel 222) is opgenomen dat opcenten alleen worden geheven over personenauto's en motorrijwielen. De definities daarvan zijn vastgelegd in artikel 2 en 3 van de wet op de Motorrijtuigenbelasting. Een kampeerauto, een kampeerauto die bedrijfsmatig wordt verhuurd, een kampeerauto: ik wil geen gebruik (meer) maken van de overgangsregeling voor oldtimers, een motorrijtuig dat is ingericht voor het vervoer van paarden en uitsluitend niet-beroepsmatig wordt gebruikt voor de paardensport, een motorrijtuig dat wordt gehouden en gebruikt door een kermis- of circusexploitant, een motorrijtuig dat is ingericht als wektuig, een motorrijtuig dat ingericht is als werkplaats, een rijdende winkel.	Niels Meijer	Esther Rommel	Bestuur	
11	VVD	Pieter Dijkman	65	5.5	Wat zijn de gevolgen voor het tijdsplan van de PPLG als gevolg van de tussentijdse 2e kamer verkiezingen? Welke gevolgen zou dit kunnen hebben voor de meerjaren begroting?	Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is niet controversieel verklaard. Dat betekent de minister verder kan met dit dossier. Het PPLG is de Noord-Hollandse uitwerking van het NPLG. Door de verkiezingen zijn er wel een aantal onzekerheden zoals bijvoorbeeld over het transitiefonds. De Eerste Kamer heeft dit onderwerp nog niet behandeld. Het tijdsplan van het PPLG heeft bijstelling omdat er bij het Rijk vertraging is opgetreden in de toetsing van de provinciale plannen door kennisinstellingen en Ecologische Autoriteit. Over de aanpassing van het tijdsplan zijn we in gesprek met het ministerie van LNV.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	
12	VVD	Pieter Dijkman	80	7.1	U stelt dat nog niet alle incidentele middelen beschikbaar zijn gesteld omdat de taakstelling nog moet worden ingevoerd. Is het behalen van de taakstelling voorwaardelijk voor het beschikbaar stellen van de incidentele middelen? En wanneer verwacht u de taakstelling te hebben ingevuld?	Wij zijn voornemens om bij de kaderbrief 2025 met een voorstel te komen voor de invulling van de taakstelling op de incidentele en structurele middelen.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
13	VVD	Pieter Dijkman	85	§ 3.1	1. De nettoschuld quote verslechtert naar 243% in 2027. De signaalwaarde rood is 130%. Welke maatregelen worden genomen om deze begrote verslechtering tegen te gaan? 2. Wanneer verwacht u weer te kunnen voldoen aan de wenselijk norm van <100%	De verslechtering van de nettoschuldquote is de resultante van de geprognosticeerde balans (4.3.1.2). In deze balans is op basis van de onbenutte ruimte op de kapitaalslasten een hoge investering in vaste activa opgenomen, hiertegenover staat een toename van de overlopende passiva waardoor de nettoschuldquote aanzienlijk stijgt. Dit hoge investeringsbedrag is het gevolg van de rekenmethode die wij conform voorgaande jaren hanteren. Wij constateren nu dat deze methode hierdoor tot een irreëel bedrag heeft geleid als gevolg waarvan de nette schuldquote sterk toeneemt. Bij hantering van reële investeringsbedragen vertoont de nettoschuldquote de komende jaren ook een stijging maar zal deze nog wel onder de 130% blijven. In 2024 zullen wij de rekenmethode die tot op heden gehanteerd werd en bijbehorende kaderstelling opnieuw bekijken.	Jean Bierhuizen/ Martijn van Eijnatten	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
14	VVD	Pieter Dijkman	105	§ 3.3	Het lijkt erop dat het renteresultaat constant wordt gehouden terwijl de schuld fors toeneemt. Hoe verklaart u dat ?	Dit ligt aan het feit dat voor de berekening van de schulden een andere methodiek gehanteerd wordt dan voor de berekening van het renteresultaat. Aan de geprognosticeerde schuldpositie ligt het ambitieniveau op het gebied (met name) investeringen ten grondslag. Het renteresultaat hebben we berekend op basis van ervaringscijfers. Het gevolg hiervan is dat er in de huidige begroting geen directe koppeling te maken is tussen beide grootheden. Wij erkennen dat dit geen optimale situatie is en werken aan een voorstel om deze, in samenhang met andere kengetallen die hun basis in de balans hebben, beter op elkaar te laten aansluiten.	Edwin van der Schaaf	Esther Rommel	Bestuur	
15	VVD	Pieter Dijkman	162	H4.	De materieel vaste activa stijgen in de komende periode met 1,3 miljard ruim 300 miljoen per jaar. De reserves nemen zelfs af in deze periode. Wat opvalt is dat de overlopende passiva met een miljard stijgt. Ofwel de lange termijn investeringen worden met korte schulden gefinancierd. 1. Waarom consolideert u niet een groter aandeel van de kortlopende schulden? 2. Welk effect zou 1 hebben voor het renteresultaat en begrotingsresultaat? 3. Current en quick ratio is negatief. U kunt feitelijk niet meer voldoen aan de verplichtingen op korte termijn. Hoe gaat u dit probleem oplossen?	Zoals aangekondigd in onze brieven aan PS van 22 maart en 23 juni jl. werken wij momenteel aan het versterken van ons treasurybeleid. Onderdeel daarvan is tevens het stellen van de kaders om een goede afweging te maken over de wijze van financiering. Wij zijn voornemens om zoals u zelf suggereert een deel van de kortlopende schulden om te zetten naar lange termijnschulden. Daarmee zouden we een stijging van rentelasten kunnen beperken. Bij het besluit tot het aantrekken van langlopend vreemd vermogen nemen wij ook de prognoses van de ontwikkeling van de current en quick ratio mee om te zorgen dat ook deze indicatoren weer binnen de marges van het aanvaardbare komen.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
16	VVD	M. Poot	16	1.1	De provincie (laat) BiBob onderzoeken uitvoeren. Hoeveel worden er jaarlijks uitgevoerd in de afgelopen 5 jaar?	2023: 90 tot nu toe 2022: 170 2021: 188 2020: 146 2019: 80 2018: 93	Alexander Dalenoort	Arthur van Dijk	Bestuur	
17	VVD	M. Poot	18	1.2	'Inzet van regiemanagement..'. Wat behelst dit en wat zijn de resultaten de afgelopen jaren?	In Noord-Holland werken we met negen deelregio's en de regiomanagers fungeren als verbindingsofficier. Zij zijn het ambtelijk aanspreekpunt voor de Noord-Hollandse gemeenten en regionale partners en zij zorgen ervoor dat de contacten tussen de regio én de provincie op de inhoudelijke dossiers goed worden gelegd. Deze werkwijze past ook bij het streven om gebiedsgericht te werken en aandacht te hebben voor alle regio's in onze provincie. De afgelopen jaren zijn er ontmoetingen georganiseerd tussen GS en bestuurders uit de regio of van waterschappen. Ook is gewerkt aan het verkennen, maken, monitoren of actualiseren van regionale samenwerkingsagenda's. Voor twee bestuurlijke regio's is een samenwerkingsagenda vastgesteld (Zuid-Kennemerland en de Kop van Noord-Holland) en voor de Gooi&Vechtstreek wordt een vernieuwde Samenwerkingsagenda voor 2023-2027 opgesteld	Coby Riensema	Arthur van Dijk	Bestuur	https://www.noord-holland.nl/Bestuur/Regio_s

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
18	VVD	M. Poot	20	1.3	'Commissaris organiseert jaarlijks netwerkbijeenkomst over veiligheidsthema's'. Wat waren de onderwerpen van de afgelopen netwerkbijeenkomsten en wat was de uitkomst?	De commissaris organiseert twee keer per jaar een Bestuurlijk Overleg Veiligheid en Crisisbeheersing (BOVC). Het BOVC is een publiek-privaat bestuurlijk netwerk waarin de bestuurders van de belangrijkste overheden, vitale sectoren en grote risicovolle bedrijven vertegenwoordigd zijn. Het netwerk is bedoeld om de relevante partners regelmatig met elkaar in contact te brengen en kennis en ervaringen uit te wisselen, zodat zij elkaar op cruciale momenten snel weten te vinden. Het hoofdthema van de bijeenkomst in maart was de aanpak van ondermijnende criminaliteit door gemeenten. In december vindt de tweede bijeenkomst van 2023 plaats. Vaste deelnemers aan het overleg zijn de voorzitters van de veiligheidsregio's, de dijkgraven van de in Noord-Holland gelegen waterschappen, directeuren van o.a. PWN, Waternet, Liander, ProRail, NRG Petten, TAQA Energy Tata Steel IJmuiden en Schiphol en vertegenwoordigers van RWS, Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Defensie, OM, Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), NVWA en de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.	Alexander Dalenoort	Arthur van Dijk	Bestuur	
19	VVD	M. Poot	96	§ 3.2	De solvabiliteit neemt de komende jaren af. Wat hanteert u als gezond percentage en hoe beoordeelt u de afnemende solvabiliteit?	Er is geen standaard norm voor solvabiliteit vastgesteld voor de provincie. Wel zijn er voor decentrale overheden zogenoemde signaalwaardes. Voor de solvabiliteit is deze: categorie A groen (>50%), categorie B oranje (20-50%) en categorie C rood (< 20%). De provincie streeft naar een gezonde financiële positie. Als gevolg van de gehanteerde rekenmethode laat de begroting een grotere daling zien in de solvabiliteit dan dat de werkelijke verwachting is. Een daling van het percentage is echter niet uitgesloten de komende jaren.	Jean Bierhuizen/ Martijn van Eijnatten	Esther Rommel	Bestuur	
20	VVD	M. Poot	98	§ 3.1	De structurele exploitatieruimte op pagina 98 is net hetzelfde als op pagina 99? Wat zijn hierin de verschillen?	De berekende exploitatieruimte zoals getoond in de tabel op pagina 98 en in de samenvatting op pagina 85 zijn correct. Er zit 1% punt tussen deze tabellen en de tabel op pagina 99. De structurele exploitatieruimte in deze tabel is niet correct. Dit komt door een aanpassing van een incidentele getypeerde post in een structurele post. De update is helaas niet verwerkt in tabel 99. Dit heeft geen effect op de andere getoonde kentallen. Die kentallen komen overeen met de andere tabellen.	Koen Pruyboom	Esther Rommel	Bestuur	
21	JA21	Kelly Uiterwijk	8	3.1	Waarom zijn er in 2024 incidenteel 450.000 euro geraamd voor asielkosten? Waarom is dit incidenteel en wat gaat er met dit geld gerealiseerd worden?	Dit bedrag is bedoeld ter uitvoering van de taken waarvoor uw Staten in de brief van 15 juni 2023 (2043601/2043613) zijn geïnformeerd. Het gaat hier onder andere om personele capaciteit ter ondersteuning van de provinciale regietafel asielopvang, taken gerelateerd aan RO- en woonbeleid, en eventuele ruimtelijke onderzoeken. In afwachting van de komst van de Spreidingswet en het nieuwe kabinet worden voor deze taken structurele middelen vanuit het Rijk voorzien. Om die reden gaat het hier om een incidenteel bedrag	Manon Sernee/ Yannick Sonne	GS	Ruimte	
22	JA21	Kelly Uiterwijk	13	2.2	We lezen dat de luchtkwaliteit de afgelopen jaren verbetert. Geldt dit voor alle regio's in Noord-Holland evenredig?	Nee, dit geldt niet voor alle regio's in gelijke mate.	Henk Fernee	Jeroen Olthof	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
23 JA21	Kelly	Uiterwijk	16	1.1	Is het mogelijk een uitsplitsing te krijgen van de gelden onder 2.3? Hoeveel geld gaat er naar inwonersparticipatie, hoeveel naar het scholierenprogramma, hoeveel naar grote communicatiacampagnes, hoeveel naar Pride en hoeveel naar Ketu Koti?	Op dit moment is daar nog geen precieze uitsplitsing van gemaakt. Eind 2023 wordt de nieuwe communicatiestrategie 2024-2027 vastgesteld door Gedeputeerde Staten en aangeboden aan Provinciale Staten. Op basis van deze strategie wordt de precieze verdeling van dit budget bepaald.	Otte Beeksma	Arthur van Dijk	Bestuur	
24 JA21	Kelly	Uiterwijk	22	1.4	We zien een fors verschil tussen 2023 en 2024. In 2023 komt dat onder meer door de cofinanciering van EU-projecten. Worden dit soort projecten de komende jaren niet verwacht?	De uitvoeringsregeling 'Subsidie cofinanciering Europese programma's EFRO en Just Transition Fund-IJmond Noord-Holland 2023' is op 5 september 2023 door GS vastgesteld met een subsidieplafond van 2.623.000 euro. De regeling loopt van 03-10-2023 tot en met 22-12-2026 (het einde van de huidige begrotingsperiode van de Europese Unie). De uitvoeringsregeling is begroot in 2023, maar wordt bij onderbesteding overgeheveld naar de volgende jaren. Hiermee verwachten we dus ook de komende jaren EFRO en JTF projecten te kunnen cofinancieren.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Bestuur	
25 JA21	Kelly	Uiterwijk	24	2.1	Wat zijn de kosten en de werkzaamheden van een windkwartiermaker?	De werkzaamheden van de windkwartiermaker zijn allen gericht op ondersteuning van gemeenten zodanig dat de uitvoering van windzoekgebieden tot versnelling komt. Dat varieert per traject wat nodig is; afstemming met buurgemeenten, benodigde participatietrajecten, krachtenveld in beeld brengen etc. De kosten zijn afhankelijk van de werkzaamheden. Momenteel is de inzet van de windkwartiermaker 1 dag per week	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
26 JA21	Kelly	Uiterwijk	26	2.1	Zijn de kosten voor klimaataanpak structureel ingeboekt voor deze coalitieperiode of ook na 2027?	Voor deze coalitieperiode is er structureel budget beschikbaar. In principe is dit ook zo voor na 2027 echter besluitvorming is voor de volgende coalitie.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
27 JA21	Kelly	Uiterwijk	27	2.2	Welke nieuwe dilemma's geven de energietransitie en woningbouw voor de gezondheid?	Dit is geen technische vraag.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
28 JA21	Kelly	Uiterwijk	28	2.2	Is er in het nieuwe actieplan geluid ook aandacht voor Laag Frequent Geluid (LFG)?	Een nieuw actieplan geluid moet nog worden opgesteld. Dit zal in 2024 gebeuren. De afweging wat daarin een plek krijgt wordt ook pas dan gemaakt. Laag Frequent Geluid een plek geven in het actieplan zal overigens complex zijn. Er zijn nog geen indicatoren voor laag frequent geluid opgesteld door het RIVM. Er is beperkt onderzoek naar gedaan en het is moeilijk om LFG te meten en om een LFG-bron te lokaliseren. Er bestaat bovendien geen specifieke wet- en regelgeving voor LFG in Nederland.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
29 JA21	Kelly	Uiterwijk	44	4.1	Welk percentage van doorfietsroutes is op dit moment subsidieerbaar?	Op alle doorfietsroutes die door PS zijn vastgesteld in het Regionaal Toekomstbeeld Fiets is subsidie mogelijk. Op dit moment is de subsidie op doorfietsroutes binnen PNH-gebied 90% van de uitvoeringskosten (via de subsidieregeling kleine infrastructuur). Voor gemeenten die vallen binnen vervoerregiogebied heeft de VRA een subsidieregeling voor doorfietsroutes.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
30 JA21	Kelly	Uiterwijk	50	4.4	Wat zijn de extra kosten die gemaakt worden om projecten duurzaam en circulair te bouwen?	De extra kosten die tot op noch toe gemaakt zijn bedragen 3%.	Han Roebers	Jeroen Olthof	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
31 JA21	Kelly	Uiterwijk	50	4.4	Wat is de reden om duurzaamheid als belangrijkste criterium te selecteren bij vervangingsprojecten van noodzakelijke oeververvangingsprojecten?	We vervangen oevers op basis van noodzakelijkheid. De mate van noodzakelijkheid is gebaseerd op veiligheidsaspecten en andere vervangingscriteria zoals kwaliteit en leeftijd van de oeverbeschoeiing. In het kader van het oeverprogramma werken we hierin meerjarig samen met dezelfde aannemer. Bij deze samenwerking is het kwalitatief instandhouden van de vaarwegen dus het belangrijkste criterium, binnen de financiële kaders. Daarnaast zijn in deze samenwerking de drie hoofddambities duurzaamheid, stakeholderstevredenheid en beheersing conditioneringsrisico's* leidend, uiteraard binnen de geprogrammeerde (IMPI) en door PS vastgestelde financiële kaders. Het is dus niet zo dat duurzaamheid het belangrijkste criterium van de noodzakelijke vervanging is. * Inhoudelijk en vooral procesmatig beheersen van de conditioneringsaspecten voor projecten in het programma, inclusief aanvullende eisen/randvoorwaarden t.o.v. klanteisen-specificatie vanuit vergunningen (in het bijzonder van de waterschappen).	Han Roebers	Jeroen Olthof	Ruimte	
32 JA21	Kelly	Uiterwijk	56	5.1	De geraamde uitgaven die ten laste komen van de reserve groen zijn slechts opgenomen tot 2025 vanwege uitputting van de reserve. Hoe ziet dit na 2025 eruit? Wordt er minder beleid uitgevoerd of wordt er elders naar dekking gezocht?	Er wordt gezocht naar aanvullende dekking vanuit het transitiefonds van het Rijk. Het Rijk houdt in het transitiefonds rekening met een indicatief budget voor Noord-Holland van 0,8 mld. Via het indienen van Provinciaal programma landelijk gebied (PPLG) en concrete maatregelpakketten verwachten we de komende jaren een substantiële Rijksbijdrage ten behoeve van de opgaven die we in het landelijk gebied uitvoeren zoals beschreven in het PPLG.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
33 JA21	Kelly	Uiterwijk	59	5.2	2025 is het laatste jaar van de toegekende middelen voor aanpak stikstofopgave. Hoe is dit na 2025 geregeld?	Het thematisch programma stikstofaanpak Noord-Holland heeft geen eigen programmabegroting, maar maakt qua capaciteit gebruik van beschikbaar gestelde capaciteit uit diverse directies en voor investeringen en onderzoek uit de toedeling van middelen opgevoerd door de desbetreffende beleidssectoren (natuur, economie etc.). De Omgevingsdienst-Noord-Holland Noord (uitvoering Wnb) heeft een eigen lijn van opdrachtgeverschap inclusief financiën en dat gaat ook op voor de financiële bijdragen in IPO-verband.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
34 JA21	Kelly	Uiterwijk	64	5.5	Worden er aanpassingen verwacht aan het NPLG, omdat er onduidelijkheid is over de middelen vanaf 2025?	Het is bij ons niet bekend of er aanpassingen in het NPLG zijn voorzien door het Rijk.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	
35 JA21	Kelly	Uiterwijk	67	5.6	De reserve duurzame landbouw is in 2022 leeg. In 2023 is echter nog 800.000 euro aan lasten geraamd. Uit welke pot worden deze betaald?	Er is in 2022 onttrokken uit de reserve duurzame landbouw. Middels een uitgestelde intentie (UI) zijn er regelingen verschoven naar 2023.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
36 JA21	Kelly	Uiterwijk	70	6.1	Er zit best een groot risicobedrag aan de ROM InWest. De ROM is in 2021 opgericht. Volgt er binnenkort een evaluatie van de werking van het ROM?	Er staat geen evaluatie gepland. Er zal op enig moment een evaluatie gaan plaatsvinden, wij bespreken met de andere aandeelhouders op welk moment dit zal zijn.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
37 JA21	Kelly	Uiterwijk	73	6.2	Kunt u toelichten wat voor onderzoek er is naar het onder water zetten van polders ten behoeve van natuur en in welke gebieden deze onderzoeken plaats vinden?	In het Uitvoeringsprogramma 'Hollandse Waterlinies 2022-2025 Noord-Holland' is het voornemen opgenomen om nader te onderzoeken welke polders mogelijk onder water gezet kunnen worden t.b.v. natuurontwikkeling. Het gaat hier om het signaleren van kansen waar polders, behorende bij het inundatiesysteem van de Hollandse Waterlinies, mogelijk een deel van het jaar genundeerd kunnen worden en zodoende een bijdrage leveren aan zowel het zichtbaar maken van de werking van het inundatiesysteem als een bijdrage leveren aan natuurontwikkeling. Hiervoor is geen lopend onderzoek opgezet, maar gaat het om het signaleren van kansen en deze dan stimuleren/aanjagen. Op dit moment vindt er jaarlijks een inundatie plaats van de polders rondom Fort bij Krommeniedijk, wat ook een meerwaarde heeft voor de (weide)vogels aldaar.	Michiel de Graef	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
38 JA21	Kelly	Uiterwijk	74	6.3	Gaan de regionale voorzieningenakkoorden gemeenten dwingen voorzieningen in stand te houden?	De gedachte achter de regionale voorzieningenakkoorden is om in gesprek met gemeenten te verkennen hoe we afspraken kunnen maken om het voorzieningenniveau in regio's op peil kunnen houden zodat de leefbaarheid wordt versterkt. Hoe dit precies ingevuld gaat worden, moet nog verder worden uitgewerkt. In ieder geval zal samenwerking met gemeenten daarbij centraal staan en niet dwang.	Michiel de Graef	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
39 JA21	Kelly	Uiterwijk	94	§ 3.1	De algemene reserve komt 10% onder de norm die opgenomen is in de financiële verordening. Wat zijn de consequenties van het niet voldoen aan de eigen financiële verordening?	Hieraan zijn geen consequenties verbonden. Conform de verordening is de 25% norm op grond van de meest recente jaarrekening. Geconstateerde afwijking in de begroting is op begrotingsbasis. Tevens constateren wij dat gezien de geringe omvang van de afwijking in combinatie met de hoogte van de ratio voor het weerstandsvermogen (ad 3,8), er vooralsnog geen actie noodzakelijk is. Wij houden het niveau van de algemene reserve en de normen die daarop van toepassing zijn gedurende het jaar in de gaten. Indien bij de jaarrekening 2023 sprake is van een ontoereikende reserve, zal conform de verordening een voorstel worden voorgelegd aan provinciale staten.	Jean Bierhuizen/ Martijn van Eijnatten	Esther Rommel	Bestuur	
40 JA21	Kelly	Uiterwijk	98	£ 3.1	Bij het kengetal voor de structurele exploitatieruimte wordt gesteld dat er elk sprake is van een positief percentage. In 2024 is het percentage echter 0%. Kunt u dat toelichten?	De structurele exploitatieruimte zet de structurele baten en lasten af tegen de totale baten. In absolute zin blijft er van de structurele baten 3 miljoen over in 2024 na structurele toevoegingen en onttrekkingen in de reserves. Dit komt neer op 0,470% van de totale baten. Door afronding komt het getal op 0% te staan.	Jean Bierhuizen/ Martijn van Eijnatten	Rosan Kocken	Bestuur	
41 JA21	Kelly	Uiterwijk	121	§ 3.5	Wat is de reden van het fors lagere resultaat van SolaRoad B.V. in 2022 ten opzichte van 2021?	Het resultaat is in 2022 (€-108.019) beter dan in 2021 (€- 163.572). Wel is het zo dat Solaroad nog relatief weinig inkomsten heeft waardoor de kosten hoger zijn dan de baten en het eigen vermogen is afgenomen.	Wim Voordenhout/FI oien Goosens	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
42	CDA	Dennis Heijnen	34	3.1	Er wordt melding gemaakt dat de provinciale rol van beoordelen en toetsen van gemeentelijke ruimtelijke plannen vervalt, maar dat de provincie de doorwerking en borging van de belangen wel monitort. Wat betekent dat de in de praktijk voor bijvoorbeeld bouwplannen van gemeenten?	Wij geven invulling aan een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet: het geven van vertrouwen. Wij vertrouwen erop dat de gemeenten zich houden aan de wetgeving, zoals de Omgevingsverordening NH2022. Mocht er desondanks een plan door een gemeente in procedure worden gebracht dat strijdig is met onze verordening dan verwachten wij dat de gemeente ons vroegtijdig hierover informeert, zodat wij ons wettelijk instrumentarium van zienswijze, beroep instellen of reactieve interventie kunnen inzetten ter borging van het in geding zijnde provinciaal belang. De monitoring wordt nog opgezet, waarbij gebruik zal worden gemaakt van de mogelijkheden van het Digitaal Systeem Omgevingswet (DSO) per 1 januari 2024. In de praktijk moet blijken welke wijze van monitoring effectief en efficiënt is. Via een signaleringssysteem kunnen bijvoorbeeld relevante bouwplannen in BPL worden gevolgd.	Silvia van der Meij	Esther Rommel	Ruimte	
43	CDA	Dennis Heijnen	37	3.2	Bij doel 3.1 staat dat de provincie start met 1 of 2 pilots op het gebied van actief grondbeleid (bij wonen). Hoeveel middelen zijn hiervoor beschikbaar? Waar is hiervoor de financiële onderbouwing te vinden. Bij paragraaf 3.6 Grondbeleid op pagina 129 wordt geen melding gemaakt van grondbeleid ten behoeve van woningen. Ontbreekt dat daar?	Voor de 2 pilots is 2 maal € 10 mln beschikbaar. De rentelasten zijn terug te vinden op de begroting van jaarlijks € 300.000. Het is nog niet opgenomen in paragraaf 3.6 Grondbeleid, omdat de manier waarop we dit gaan doen nog verder moet worden uitgekristalliseerd.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
44	CDA	Dennis Heijnen	80	7.1	In het coalitieakkoord wordt voor 136,1 miljoen aan incidentiele middelen beschikbaar gesteld, waarvan 40 miljoen uit een taakstelling. Hoe is de taakstelling verwerkt in de begroting. Wat is de opbouw van de reserve 'coalitieakkoord'? Is de taakstelling in mindering gebracht op de reserve 'coalitieakkoord'. Het lijkt nu dat alleen de investeringen in de begroting zijn opgenomen, maar de taakstelling niet. Klopt dat?	De taakstelling van 40 miljoen is nu nog niet verwerkt in de begroting. Dit is het bedrag dat via herallocatie vanuit de (bestemmings)reserves moet komen. Hiervoor is in deze begroting nog geen voorstel gedaan. Wij zijn voornemens om dit voorstel bij de kaderbrief 2025 aan u voor te leggen. De beoogde opbouw van deze reserve is het restant van de middelen uit het EHDF, aangevuld met de positieve begrotingssaldi van de jaren 2023-2025 en de ombuigingen uit de bestemmingsreserves à eur 40 miljoen. De taakstelling op de structurele budgetten is wel opgenomen in de begroting onder '7.1.8 stelposten' (blz. 78 e.v.)	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
45	CDA	Dennis Heijnen	94	§ 3.1	De algemene reserve komt bijna 10 miljoen onder de 25% norm te liggen. Er wordt aangegeven dat dit in strijd is met de financiële verordening. Ook wordt aangegeven dat er nu geen actie nodig is. Geeft de financieel verordening de ruimte om (tijdelijk) af te wijken van de 25% norm? Zo ja, hoe staat dat verwoord in de financiële verordening?	Conform de verordening is de 25% norm op grond van de meest recente jaarrekening. Geconstateerde afwijking in de begroting is op begrotingsbasis. Heel formeel is er daardoor nog geen sprake van een afwijking ten opzichte van de verordening. Indien bij de jaarrekening 2023 sprake is van een ontoereikende reserve, zal conform de verordening een voorstel worden voorgelegd aan provinciale staten.	Jean Bierhuizen/ Martijn van Eijnatten	Esther Rommel	Bestuur	
46	CDA	Dennis Heijnen	104	§ 3.3	Er wordt aangegeven dat de bevoegdheid voor het aantrekken van geldleningen met een looptijd langer dan 3 maanden bij Gedeputeerde Staten ligt. Waar is dat vastgelegd? Hebben PS geen rol bij het aantrekken van geldleningen?	Dit is in lijn met het financieringsstatuut provincie Noord-Holland 2020 en de hierbij geldende mandaatregeling. Wij zijn momenteel bezig met het actualiseren van het financieringsstatuut en de bijbehorende (onder)mandaatregeling.	Edwin van der Schaaf	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
47	CDA	Willemien Koning	34	3.1	Aangaande Transformatie bouwpercelen in buitengebied. • Hoe wordt ervoor gezorgd dat deze transformatie de omliggende agrarische bedrijven niet gaat beperken bij de uitvoer van hun activiteiten? • Hoe worden gemeentes meegenomen bij het aanpassen van het beleid aangaande de transformatie van bouwpercelen in het buitengebied? • Komt er een aansluiting op OV voor de nieuwe bewoners van het buitengebied die gaan wonen op de getransformeerde agrarische bedrijven?	1) Door het handhaven van de voorwaarde in de OVNH2022 dat: 'de woonactiviteit de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet beperkt'. 2) Uitgangspunt is dat wij gemeenten meenemen in het aanpassen van het beleid aangaande de transformatie van bouwpercelen in het buitengebied. Op welke wijze dat plaatsvindt wordt nog uitgewerkt als onderdeel van de aanpak om te komen tot ons voorstel aan PS. 3) Door de zeer verspreide ligging van de getransformeerde agrarische bedrijven in het buitengebied en de beperkte aantallen woningen zal meestal niet worden voldaan aan de vereisten die gelden voor een aansluiting op OV.	Marco Berkhout/ Rien Wezenberg	Esther Rommel	Ruimte	
48	CDA	Willemien Koning	55	5.1	Waarom wordt PNN vanaf 2025 in PPLG opgenomen? Waarom niet eerder of later?	Het PPLG wordt het nieuwe integrale beleidskader voor het landelijk gebied waarin we zoveel mogelijk afzonderlijk beleid – waaronder het PNN - willen laten opgaan. Eerder kon niet omdat het PNN in november in Provinciale Staten moet worden behandeld om de koppeling met de provinciale begroting te leggen. Het vastgestelde PNN verwerken we in het ontwerp-PPLG. Voor volgende edities van het PPLG streven we naar volledige integratie.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
49	CDA	Willemien Koning	55	5.1	Handelt over realiseren NNN. Kunt u korte update geven van stand van zaken rond realiseren NNN in Kennemerland Zuid-binnenduinrand. Is daar overeenstemming met grondeigenaren of is daar bijstelling mogelijk van natuurdoelen?	We werken met belanghebbenden samen aan de opgaven uit het PPLG, waaronder de realisatie van het NNN. In lijn met het coalitieakkoord zetten we ons binnen het gebiedsproces in om tot evenwichtige plannen te komen, waarbij de samenwerking met grondeigenaren en ondernemers onze volle aandacht heeft. We betrekken hen bij onderzoeken, zoals een hydrologische studie, die nodig zijn om onze natuurdoelen te concretiseren. Bijstelling van natuurdoelen is nu niet aan de orde.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
50	CDA	Willemien Koning	55	5.1	Wat willen we bereiken - Doelstellingen zijn onder andere 1800 hectare extra bos, 4244 ha nog te realiseren NNN en daarnaast lopen nog vele ruimtelijke opgaven. Tijdens de technische briefing over de NOVEX werd opgemerkt dat er in totaal circa 23% meer ruimte nodig is in Noord-Holland dan de beschikbare ruimte in onze provincie. Technisch gezien zijn onze ambities groter dan de beschikbare ruimte. • Kunt u een overzicht geven van de benodigde ruimte voor de ambities en diverse opgaven en de beschikbare ruimte in Noord-Holland. • Kunt u daarbij aangeven welke opgaven wettelijk verplicht zijn en wat de aanvullende ambities vanuit onze provincie zijn.	De ruimtelijke vertaling is nu nog niet volledig te maken. Het proces van het Ruimtelijk Voorstel dat momenteel loopt zal dit inzicht gaan bieden. Voor het PPLG is op blz 17 in schema 2 de actuele stand van de nieuwe ruimtelijke opgaven die uit het PPLG voortvloeien opgenomen.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
51	CDA	Willemien Koning	56	5.1	Reserve Groen vanaf 2025 negatief wat niet toegestaan is. • Wat zijn mogelijkheden om hier een oplossing voor te vinden? Kunt u diverse scenario's delen? • Wordt ook gekeken naar bijstellen van ambities? • Is het toegestaan om een begroting vast te stellen met daarin doelstellingen voor groen waar geen geld voor beschikbaar is?	Er wordt gezocht naar aanvullende dekking vanuit het transitiefonds van het Rijk via het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (zie antwoord op vraag 32). De komende maanden vinden hierover gesprekken plaats met het Rijk. Hierbij is het de insteek om de ambitie uit het PPLG overeind te houden. We stellen geen maatregelen vast in de begroting als de dekking daarvoor nog niet rond is. (check Ron/Rudi)	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
52	D66	Emre Kanik	24 en verder	2.1	In het coalitieakkoord staat: 'We merken dat lokale energiecoöperaties kunnen bijdragen aan het draagvlak voor de energietransitie. We zien dat enthousiasme van bewoners vaak vastloopt in bijvoorbeeld de wirwar van procedures en een gebrek aan startkapitaal. We willen dit soort organisaties stimuleren en ondersteunen met kennis en begeleiding bij de zoektocht naar financiële mogelijkheden. Hiervoor zullen we het Servicepunt Duurzame Energie uitbreiden.' Ik kan hier echter niets over terugvinden in de begroting. Met welke bevoegdheden is het GS van plan het servicepunt uit te breiden en waar kan ik vinden hoeveel hiervoor op de begroting is gereserveerd?	De werkzaamheden van het Servicepunt Duurzame Energie worden uitgevoerd in de vorm van een opdracht. Hier is geen sprake van bevoegdheden. Nadat wij deze ambitie uit het coalitieakkoord hebben uitgewerkt, zullen we het concretiseren door het uitbreiden van de opdracht. De kosten hiervoor zullen op dat moment in de begroting worden opgenomen.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
53	D66	Krista Jansen	59-61 en elders	5.3	In de begroting vinden we als provinciale prioriteit verkeerseducatie, erfgoededucatie, maatschappelijke educatie (door bibliotheken), cultuureducatie en boerderijeducatie benoemd, maar geen expliciete vermelding meer dat de provincie waarde hecht aan natuur- en milieu-educatie. Natuur- en milieueducatie komt nog voor in de opsomming waar de nationale parken Duinen van Texel en Zuid-Kennemerland mee bezig zijn, maar is geen aandachtspunt meer in de tekst over programma Betrekken bij groen, dat in 2024 geëvalueerd wordt. Waarom wordt dit niet meer benoemd?	Natuur en milieu educatie maakt nog steeds onderdeel uit van het programma Betrekken bij groen.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
54	D66	Krista Jansen	224	5.1	Wat is boerderij-educatie?	Onder de noemer 'Boerderijeducatie' is er een divers aanbod voor het onderwijs om te beleven, leren en ontdekken waar ons voedsel vandaan komt. Wij werken vanuit de Voedselvisie samen met het landelijke programma Jong Leren Eten (zie https://www.jonglereneten.nl/provincie/noord-holland). Boerderijeducatie wordt in dat programma ook aangeboden in de vorm van een gastles van een boer(in) op school, via het programma Boer in de Klas. Of een excursie van een dag(deel) bij een boerderij. Maar er valt ook te kiezen voor een programma van Boerderijschool, waarbij een school of klas meerdere dag(delen) een boerderij bezoekt. zie ook: https://www.jonglereneten.nl/boerderijeducatie-0	Karen Arpad	Rosan Kocken Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
55 D66	Krista Jansen	62	5.4		De provincie monitort de toestand van het grondwater met behulp van een provinciaal grondwatermeetnet. Is er ook geld gereserveerd voor het anticiperen op de uitkomsten van een dergelijke monitoring? Zo ja, met welke scenario's wordt dan rekening gehouden en hoeveel geld wordt daarvoor begroot? Zo nee, waarom niet?	Nee, er is geen geld gereserveerd voor anticiperen op mogelijke uitkomsten. Uit metingen die zijn uitgevoerd blijkt dat het grondwater in 3 van de 4 grondwaterlichamen in een goede toestand is (Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022-2027, hoofdstuk 3.2). Van de vier grondwaterlichamen die deels in Noord-Holland liggen is alleen het grondwaterlichaam duin Rijn-West in een slechte toestand. In 23% van de KRW meetpunten wordt de drempelwaarde voor fosfaat overschreden. De oorzaken hiervan kunnen verschillend zijn: invloed van dieper brak grondwater, infiltratie van oppervlaktewater of uitspoeling uit landbouwpercelen. Met de provincie Zuid-Holland worden mogelijke oorzaken en eventuele maatregelen onderzocht. Wanneer de resultaten hiervan bekend zijn worden PS hierover geïnformeerd en zullen indien nodig financieringsvoorstellen voor maatregelen worden gedaan. Als in de toekomst blijkt dat het grondwater voor andere stoffen niet aan de eisen voldoet zal ook hiervoor onderzoek worden gedaan naar oorzaken en mogelijke maatregelen.	Tom Smeelen (beantwoord door Jos van Brussel)	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	https://www.noord-holland.nl/Ondwerpen/Waterplan/Regionaal_Waterprogramma_Noord_Holland_2022_2027
56 D66	Krista Jansen	62	5.4		Pagina 62: De provincie monitort de toestand van het grondwater met behulp van een provinciaal grondwatermeetnet. Is er ook geld gereserveerd voor het anticiperen op de uitkomsten van een dergelijke monitoring? Zo ja, met welke scenario's wordt dan rekening gehouden en hoeveel geld wordt daarvoor begroot? Zo nee, waarom niet?	Nee, er is geen geld gereserveerd voor anticiperen op mogelijke uitkomsten. Uit metingen die zijn uitgevoerd blijkt dat het grondwater in 3 van de 4 grondwaterlichamen in een goede toestand is (Regionaal Waterprogramma Noord-Holland 2022-2027, hoofdstuk 3.2). Van de vier grondwaterlichamen die deels in Noord-Holland liggen is alleen het grondwaterlichaam duin Rijn-West in een slechte toestand. In 23% van de KRW meetpunten wordt de drempelwaarde voor fosfaat overschreden. De oorzaken hiervan kunnen verschillend zijn: invloed van dieper brak grondwater, infiltratie van oppervlaktewater of uitspoeling uit landbouwpercelen. Met de provincie Zuid-Holland worden mogelijke oorzaken en eventuele maatregelen onderzocht. Wanneer de resultaten hiervan bekend zijn worden PS hierover geïnformeerd en zullen indien nodig financieringsvoorstellen voor maatregelen worden gedaan. Als in de toekomst blijkt dat het grondwater voor andere stoffen niet aan de eisen voldoet zal ook hiervoor onderzoek worden gedaan naar oorzaken en mogelijke maatregelen.	Tom Smeelen (beantwoord door Jos van Brussel)	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	https://www.noord-holland.nl/Ondwerpen/Waterplan/Regionaal_Waterprogramma_Noord_Holland_2022_2027
57 D66	Krista Jansen	65-67	5.6		In 2024 wordt er € 500.000 minder uitgegeven aan 'voedselvisie'. Wat is de overweging geweest voor deze bezuiniging?	Dit betreft geen bezuiniging. In 2020 stond er EUR 1,5 mln op de begroting voor uitvoering van de Voedselvisie. Echter toen was de visie en de uitvoeringsagenda nog niet vastgesteld. Besloten is om daarom een deel van de begroting van 2020 via de Kaderbrief over te hevelen naar 2024. Dat betreft dit bedrag.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
58 D66	Krista Jansen	59-61	5.3		Groene vrijwilligers leveren een enorme bijdrage. In 2024 richt de provincie zich op behoud en uitbreiding van het vrijwilligersnetwerk. Het programma Betrekken bij Groen loopt in 2024 af. Komt er opnieuw een meerjarig beleid voor groene vrijwilligers? Zo ja, wat is de meerjarige begroting hiervoor?	Het huidige beleid wordt deze collegeperiode voortgezet. Vanaf 2024 gaat het budget iets omlaag omdat de extra impuls van € 100.000 voor 2020 t/m 2023 dan afloopt. Vanaf 2024 is een meerjarig budget beschikbaar van € 608.000 per jaar.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
59 D66	Krista Jansen	54-59	5.1/2		Welke projecten worden nu uitgevoerd met gelden uit het landschapsfonds (reserve landschap)? Zijn alle in 2021 geplande projecten gestart en gaan ze ook door? Zo nee, waarom (nog) niet? De geplande projecten waren herstel van de liniedijken van de Stelling van Amsterdam, versterking van de groene scheggen aan de zuidflank van Amsterdam, verbetering van de toegankelijkheid van de bijzondere provinciale landschappen in Noord-Holland Noord, realiseren van de buitenpoort Castricum en verbetering van de beleving van het Oerij.	U bent op 25-03-2021 per brief (kenmerk: 1591396/1591451) geïnformeerd over de globale verdeling van middelen van het Investeringsbudget Landschapversterking (voorheen Landschapsfonds). Dit betreft het herstel van de liniedijken van de Stelling van Amsterdam, versterking van de groene scheggen aan de zuidflank MRA (o.a. Westeinderscheg), versterking en verbetering van de toegankelijkheid van de bijzondere provinciale landschappen Noord-Kennemerland en Schagen, het realiseren van de buitenpoort Castricum en verbetering van de beleving van het Oer-IJ. Een groot deel van de middelen is besteed aan projecten passend binnen deze globale verdeling (o.a. via de UVR Westeinderscheg, UVR Amstelscheg en meerdere BUVR-en). Hoewel op alle onderdelen van het Investeringsbudget voortgang is geboekt, is op een aantal ook sprake van vertraging t.o.v. de gewenste voortgang. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het subsidieaanvragers om uiteenlopende redenen nog niet gelukt is projecten uitvoeringsgereed te krijgen of om de door hen in te dienen subsidieaanvragen tijdig en van voldoende kwaliteit voorzien in te dienen.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
60 D66	Wesley van der Heijden	5	Fin		Waarom wordt er niet in de reserves tegen elkaar weggestreepd? Nu staat er op verschillende plekken storting van bijvoorbeeld €200.000 en een onttrekking van €300.000. Dat kan toch ook tegen elkaar weggestreepd worden?	Dat is in theorie wel mogelijk maar daarmee zouden we minder transparant maken welke middelen we waarvoor sparen en waar we het aan uitgeven.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
61 D66	Wesley van der Heijden	6	fin		Hoeveel wordt er in de reserve coalitieakkoord gestort en waarom kan dat niet nu al in een bestemmingsreserve gestort worden?	Er wordt in totaal € 136,1 miljoen in deze reserve gestort in de komende vier jaar. Door het in deze reserve te plaatsen wordt het pas overgeheveld naar een specifieke bestemmingsreserve op het moment dat de plannen uit het coalitieakkoord concreet zijn uitgewerkt. Met die overhevelingen brengen we transparanter in beeld welke middelen concreet voor de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord worden ingezet.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
62 D66	Sijmen Mülder	8	1.2		1.2 Waar komt de stijging in de kosten van de MRA voor '26 en '27 vandaan en waaruit is die stijging opgebouwd?	Dat is de indexering die nu ook is opgenomen in de begroting. Voorheen werd er provinciebreed niet geïndexeerd en gingen we dus elk jaar over het bedrag heen. Wij betalen een exact gelijk bedrag als Amsterdam, conform de afspraak van het MRA-bestuur. Dat bedrag is gerelateerd aan het inwonertal van de MRA. Dat inwonertal groeit, vandaar ook onze bijdrage.	Coby Riensema	Arthur van Dijk	Bestuur	
63 D66	Sijmen Mülder	8	3.1		3.1 Waar zijn de kosten voor asiel uit opgebouwd? Is dat na '24 niet meer nodig?	Dit bedrag is bedoeld ter uitvoering van de taken waarvoor uw Staten in de brief van 15 juni 2023 (2043601/2043613) zijn geïnformeerd. Het gaat hier onder andere om personele capaciteit ter ondersteuning van de provinciale regietafel asielopvang, taken gerelateerd aan RO- en woonbeleid, en eventuele ruimtelijke onderzoeken. In afwachting van de komst van de Spreidingswet en het nieuwe kabinet worden voor deze taken structurele middelen vanuit het Rijk voorzien. Om die reden gaat het hier om een incidenteel bedrag.	Manon Sernee	GS	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuille houder	Commissie	Bijlage of hyperlink
64 D66	Sijmen Mülder	59	5.2		Hoe weten we zeker dat de kosten voor faunaschade niet gaan toenemen? Verandering van eigen risico zorgt voor moral hazard. Kunnen wij een ontwikkeling van de kosten van faunaschade zien, met inachtneming van moral hazard.	Dit is niet met zekerheid te zeggen, vanwege verschillende externe factoren, zie ook pag. 91 van de begroting. Aanvragen voor schadetegemoetkomingen worden, ongeacht de hoogte van het eigen risico, pas uitgekeerd wanneer er aantoonbaar adequaat gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden tot schadebestrijding. BIJ12 toetst of een aanvrager voldoet aan de voorwaarden die in onze Beleidsregel tegemoetkoming schade staan. Bij12 communiceert ook over de ontwikkeling van de schadecijfers	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/schadecijfers/
65 D66	Sijmen Mülder	39	3.2		er wordt 3 mln beschikbaar gesteld voor flexibele schil MRA wonen. In de tweede begrotingswijziging 2023 werd gesteld dat de MRA niet meer betrokken is en daarom het budget opschoof. Is de MRA nu wel of niet betrokken? Indien wel, waarom schuift het budget naar achteren?	De middelen uit de flexibele schil MRA zijn provinciale middelen die de afgelopen jaren via de MRA - het kernteam versnelling MRA - zijn uitgekeerd aan gemeenten met de grootste woningbouwopgave in heel Noord-Holland. Vanwege het samenhangende pakket van het Masterplan wonen uit het coalitieakkoord dat we gaan uitvoeren, worden de middelen vanaf heden uitgekeerd via de provincie. Ook nu vervult het kernteam versnelling MRA een rol in de advisering op de aanvragen. Dit is waarop werd bedoeld in de tweede begrotingswijziging. De € 3 mln die nu structureel beschikbaar wordt gesteld is voor de subsidie van de flexibele schil.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
66 D66	Sijmen Mülder	105	§ 3.3		Waar wordt de liquiditeitsbehoefte door veroorzaakt? Hoeveel gaan we in 2024 lenen?	De liquiditeitsbehoefte wordt in grote mate veroorzaakt door de investeringsambities van de provincie. De financieringsbehoefte voor 2024 is bij het opstellen van de begroting ingeschat en wordt op dit moment nauwkeuriger in kaart gebracht. Op dit moment is dan ook nog niet met zekerheid te zeggen hoeveel we in 2024 zullen lenen en aflossen.	Edwin van der Schaaf	Esther Rommel	Bestuur	
67 D66	Wesley van der Heijden	43	P4		De grote verstedelijkingsopgave kan leiden tot een flinke mobiliteitsgroei. Dit ziet u als een uitgave. Maar door de verhoging van de opcenten en het rekenen met een groei van het wagenpark, levert dit toch meer inkomsten op?	Mobiliteitsgroei (in deze context als gevolg van toenemende verstedelijking) op zichzelf levert niet automatisch extra inkomsten op. Wij voorzien binnen stedelijk gebied vooral groei van mobiliteit op gebied van fiets en OV. Een toenemend aantal vervoersbewegingen per voertuig levert bijvoorbeeld geen extra inkomsten op. Alleen een groei van (de samenstelling van) het wagenpark levert een toename in de inkomsten op. Dit zijn dan algemene dekkingsmiddelen en niet direct gekoppeld aan een specifiek beleidsveld.	Wouter Kegel	Esther Rommel	Bestuur	
68 D66	Wesley van der Heijden	47	4.2		Een stabiel lijnennet voor de komende jaren. Hoe ziet u dat voor zich? Gaan we voor een stabiel lijnen net of gaan we voor een uitgebreid lijnennet? Nu doen we een beetje van beide.	Wij streven naar een stabiel lijnennet wel passend bij de gewijzigde vervoervraag na corona. Daarbij houden we rekening met zaken als chauffeurstekorten en beschikbaar budget etc. Voor de concessie Haarlem/IJmond betekent dit dat we de huidige dienstregeling zoveel mogelijk willen blijven rijden tot de aanbesteding in 2027. Voor de concessie Gooi en Vecht verwachten wij wat aanpassingen in Hilversum i.v.m. infrastructuurwijzigingen en verdere groei op HOV Gooi. In NHN zijn we samen met Connexxion, NS, gemeenten, bezig met een herijking van het lijnennet.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
69 D66		Wesley van der Heijden	151	H4.	Vanaf pagina 151 zien we meerdere posten waar incidentele baten of lasten worden opgevoerd voor de komende vier jaar. Als we nu al weten dat ze voor 4 jaar terugkomen, zijn ze dan niet gewoon structureel? Geeft het geen vertekend beeld?	In algemene zin geldt dat de posten die in dit overzicht meerjarig terugkomen betrekking hebben op projectmatige activiteiten met een duidelijk begin en eind. Om die reden zijn ze als incidenteel aangemerkt. Het gaat hier dus niet zozeer om structurele kosten maar om een meerjarige programmering van incidentele activiteiten. Om die reden dienen ze als incidenteel opgenomen te worden in de begroting.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
70 D66		Wesley van der Heijden	12 en 55	5.1	Op pagina 12 wordt gesproken over afronden nnn in '27, op pagina 55 wordt gesproken over afronden in '29 en in het PPLG wordt ook de datum van '27 aangehouden. Op welke datum gaan we nu sturen?	Er wordt gestuurd op het beschikbaar hebben van alle benodigde gronden voor het NNN in 2027. De inrichting van deze gronden loopt vervolgens nog door tot in 2029.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
71 D66		Sijmen Mulder	193	H4.	Waarom is er niet voor gekozen om het geld uit het coalitieakkoord wat nu nog geen bestemming heeft in de algemene reserve te laten staan? Nu wordt er een bestemmingsreserve gecreëerd zonder dat de bestemming duidelijk is. Mag dit van de accountant? Op welke wijze wordt PS betrokken bij het vinden van de bestemming?	Er is bewust voor gekozen om deze middelen in een aparte reserve coalitieakkoord neer te zetten om de omvang en het verloop van algemene reserve zuiverder te houden. De algemene reserve dient conform van de financiële verordening en de nota risicomanagement en weerstandsvermogen op een bepaald niveau te blijven. Op het moment dat de coalitieakkoordmiddelen ook in de algemene reserve staan vertoebelt het beeld van dat gewenste niveau. Deze werkwijze biedt ons inziens meer transparantie. Dit is niet expliciet vooraf is afgestemd met de accountant, aangezien PS beslissingsbevoegd zijn voor de instelling en aanwending van reserves. De beoogde bestemming van de reserve coalitieakkoord is terug te vinden in het coalitieakkoord Verbindend Vooruit! en zal via de begroting en begrotingswijzigingen ter besluitvorming aan u voorgelegd worden.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel	Bestuur	
72 D66		Sijmen Mulder	55	5.1	U moet nog 1800 hectare bos bouwen. Dat is twee keer de gemeente Heemstede. Waar denkt u dat te kunnen realiseren?	De opgave voor bosuitbreiding incl. NNN is verdeeld over de PPLG-regio's: Wadden, Kop van Noord-Holland en West-Friesland: 337ha, Noord-Kennemerland 82 ha, Laag-Holland 63 ha, Zuid-Kennemerland en Amstel-Meerlanden 1042 ha, Gooi en Vechtstreek 30 ha. Van de opgave tot en met 2030 is momenteel 76 ha gerealiseerd, beschikt of in behandeling, en verdere projecten met een gezamenlijke oppervlakte van 1442 ha bevinden zich in de planfase. Hierbij zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij bestaande ontwikkelingen, zoals Park21, en de uitwerking van deze plannen, initiatieven en ideeën zal voornamelijk plaatsvinden in de gebiedsprocessen. De opgaven voor agroforestry (300 ha) en voedselbossen (50 ha) worden ingevuld met de verdere uitwerking van het PPLG, evenals de opgave voor houtige landschapselementen (overlapt met de groenblauwe dooradering).	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
73 D66		Wesley van der Heijden	94	§ 3.1	Het weerstandsvermogen is niet toereikend, waarom laten we het zo ver komen?	De stelling dat het weerstandsvermogen ontoereikend is, kunnen wij niet plaatsen. De kengetallen laten een weerstandsratio zien van 3,8 en 18,5. Hiermee is het weerstandsvermogen toereikend om de voorziene risico's te dekken.	Jean Bierhuizen/ Martijn van Eijnatten	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
74 D66	Nina Sophie Vroom	72-73	6.2		Zijn de bezoekersaantallen na de corona-periode bij het Huis van Hilde weer hersteld? Hoeveel bezoekers ontvangt het Huis van Hilde nu jaarlijks en uit welke leeftijdscategorieën bestaan deze bezoekers? Hoeveel dragen de inkomsten uit bezoekers procentueel bij aan de exploitatie van het Huis van Hilde? Is het Huis van Hilde ook in staat om uit andere bronnen inkomsten te genereren?	De bezoekersaantallen van het Huis van Hilde zijn weer terug op het niveau van voor Corona. In 2019 ontvingen het Huis van Hilde 28.553 bezoekers. Voor dit jaar verwachtten we op basis van de bezoekersaantallen tot nu toe (26.441) en de prognose voor de laatste 3 maanden van het jaar in totaal 33.000 bezoekers. In de eerste 9 maanden van 2023 waren van de 12.000 bezoekers met museumkaart 22% kinderen t/m 18 jaar. Van de 15.000 bezoekers zonder museumkaart weten we dat 37% kinderen t/m 18 jaar betrof. De kosten van Huis van Hilde (incl. personeel) betreffen voor een belangrijk deel ook het beheer van het depot. Als we uitsluitend kijken naar de materiele exploitatiekosten van het museumdeel dragen de inkomsten uit bezoekers in 2023 ruim 30% bij. De mogelijkheden om uit andere bronnen inkomsten te genereren zijn beperkt. Het Huis van Hilde kan als overheidsinstelling geen beroep doen op fondsen en subsidies van andere overheden.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	
75 D66	Nina Sophie Vroom	74	6.3		Betreft in 6.3 Wat gaan we doen punt 1.2: Hoeveel geld is er tot nu toe besteed aan welke instellingen om te verduurzamen. Wat is de reden dat de regeling is verlengd tot eind 2023: https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Economie_Werk/Projecten/Ontzorgingsprogramma_Verduurzaming_Maatschappelijk_Vastgoed	Vanaf de start van het ontzorgingsprogramma, in april 2021, tot en met juli 2023 is een bedrag van € 1.187.914,- (ex BTW) besteed aan verduurzamingsadviezen. Hiermee zijn (en worden) tot nu toe voor 190 gebouwen in eigendom van 104 instellingen ontzorgingstrajecten doorlopen. Specifiek gaat het om: - 30 culturele instellingen met 54 gebouwen - 61 dorpsuizen met 67 gebouwen - 13 kleine gemeenten met 69 gebouwen Deze kaart toont welke eigenaren tot nu toe deelnemen. Het Rijk heeft de regeling (SPUK) met een tweede tranche verlengd tot eind 2024 en uitgebreid, omdat de regeling zichtbaar voorziet in een behoefte. Niet alleen in Noord-Holland, maar in alle provincies. Ook heeft het Rijk een derde tranche in voorbereiding genomen die, naar het zich laat aanzien, zal starten in 2025.	Michiel de Graef	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
76 D66	Wesley van der Heijden	55	5.1		Is de 7,5% nog te realiseren nnn mogelijk te maken met nieuw aan te leggen bos?	De opgave tot en met 2030 voor bosaanplant binnen NNN, of nieuw te realiseren NNN, is 140 ha voor de gehele provincie, en verdeeld over de PPLG-regio's: Wadden, Kop van Noord-Holland en West-Friesland: 29 ha, Noord-Kennemerland 77 ha, Laag-Holland 2 ha, Zuid-Kennemerland en Amstel-Meerlanden 32 ha, Gooi en Vechtstreek 0 ha. Van de opgave is momenteel 10,5 ha gerealiseerd, beschikt of in behandeling. Een verdere 126 ha zijn in voorbereiding. Hierbij gaat het om meer of minder concrete initiatieven en er zal zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht bij bestaande ontwikkelingen en gebiedsprocessen.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
77 D66	Sijmen	Mulder	80	7.1	Waarom wordt er voor prijsstijgingen tot '27 per jaar circa 52mln aan stelposten ingecalculleerd. Als het zo structureel is, dan kan het toch anders weggezet worden?	Verschillende budgetten kennen verschillende regimes voor prijsstijgingen. Dit is onder meer afhankelijk van het type uitgaven waarvoor een budget bedoeld is. Mede daarom wordt het verwerken van prijsstijgingen centraal geregisseerd via deze stelpost. Daarnaast zorgt deze manier van verwerken er voor dat we inzichtelijk hebben wat de omvang van de toekomstige prijsstijgingen is zodat we hier grip op kunnen houden. Een nadere toelichting op de verwerking van de stelpost is opgenomen op blz. 78 van de begroting onder het kopje 7.1.8 Stelposten.	Mirjam Luimstra	Esther Rommel/Jeroen Olthof	Bestuur	
78 D66	Sijmen	Mulder	1		Wordt er nog een publieksvriendelijke versie van de begroting gemaakt? Misschien zo'n keek filmpje of een gave infographic?	Online is een publieksvriendelijke versie van de begroting beschikbaar. En er komt een nieuwe animatie (filmpje). Hier wordt nog aangewerkt en deze wordt online gezet zodra de begroting is goedgekeurd door PS.	Koen Pruymboom	Esther Rommel	Bestuur	https://noordholland.begroting-2024.nl/
79 GroenLinks	Peter Korzelijs		127 § 3.5		Coöperatieve vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A. Ook hier is sprake van een negatief resultaat in 2022 die het eigen vermogen behoorlijk aantast. Welke maatregelen worden genomen om het eigen vermogen niet verder te laten dalen?	Het negatieve resultaat in 2022 bij DOVA is voornamelijk ontstaan door eenmalige uitgaven die pas vanaf 2023 worden gecompenseerd vanuit de ledenbijdragen. Verder heeft ook DOVA te maken met een relatief hoog (ziekte) verzuim waardoor de kosten voor bijvoorbeeld inhuur hoger zijn uitgevallen in 2022 en hogere kosten die direct verband houden met de hoge inflatie. De verwachting is dan ook dat het negatieve resultaat 2022 eenmalig is. Voor 2024 en verder verwacht DOVA een positief resultaat en heeft het bestuur de opdracht de reservepositie te verbeteren.	Wim Voordenhout/Florien Goosens	Esther Rommel/Jeroen Olthof	Bestuur	
80 VVD	Joost van Gilse		5	Fin	U benoemt de "uitvoeringskosten Masterplan Wonen (€ 1,4 miljoen)". Kunt u aangeven welke structurele kosten dit betreft?	Dit betreft budget voor ambtelijke capaciteit - met name gebiedsontwikkelaars - voor de uitvoering van het Masterplan wonen.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
81 VVD	Joost van Gilse		34	3.1	U schrijft: "De provinciale rol van beoordelen en toetsen van gemeentelijke ruimtelijke plannen vervalt, omdat de Omgevingswet uitgaat van vertrouwen." Niettemin hebt u de afgelopen periode diverse malen bezwaren gemaakt tegen gemeentelijke plannen. Vindt u vertrouwen dan toch gerechtvaardigd? Stopt u ook met bezwaar maken? Of gaat u alleen nog reageren op meldingen van derden?	Volgens de Omgevingswet moeten wij erop vertrouwen dat de gemeenten zich houden aan de wetgeving, zoals de Omgevingsverordening NH2022. Mocht er desondanks een plan door een gemeente in procedure worden gebracht dat strijdig is met onze verordening dan kunnen wij ons wettelijk instrumentarium van zienswijze, beroep instellen of reactieve interventie inzetten ter borging van het in geding zijnde provinciaal belang. Wij zullen gemeenten per brief verzoeken ons vroegtijdig te informeren indien een strijdig plan door de gemeente in procedure wordt gebracht. Daarnaast kan door monitoring blijken dat er een strijdig plan in procedure is gebracht. Wij zullen gemeenten per brief verzoeken ons vroegtijdig te informeren indien een strijdig plan door de gemeente in procedure wordt gebracht. Daarnaast kan door monitoring blijken dat er een strijdig plan in procedure is gebracht.	Silvia van der Meij	Esther Rommel	Ruimte	
82 VVD	Joost van Gilse		35	3.1	U schrijft: "Voor provinciale projecten met een ruimtelijke impact worden adviezen opgesteld." Welke adviezen, naast de onderzoeken ter versterking van de ruimtelijke structuur van Noord-Holland, worden hier bedoeld? Wie stelt deze adviezen op?	Binnen de sector Ruimtelijke Ontwikkeling geven de (strategische) beleidsadviseurs RO adviezen over provinciale programma's en projecten, zoals Energietransitie, PPLG, Hollandse Waterlinies en OV-knooppunten.	Silvia van der Meij	Esther Rommel	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
83	VVD	Joost van Gilse	35	3.1	U gaat samenwerken met kennisinstituten en bedrijven binnen Nederland, Europa en Californië om gezamenlijk kennis op te bouwen over de markt en nieuwe technologische ontwikkelingen in de luchtvaart. Waarom buiten Europa alleen in Californië?	Internationale activiteiten worden uitgevoerd op basis van de leidraad voor internationale zaken die door GS is vastgesteld. De samenwerking met Californië wordt ingegeven vanuit de deelname van de provincie Noord-Holland in het programma Coast to Coast op het gebied van duurzame mobiliteit. Vanuit deze deelname vanuit Smart Mobility wordt de samenwerking verbreedt op dit thema. Californië is één van de koplopers op het gebied van Sustainable Air Mobility binnen de Verenigde Staten, ze hebben de meest strenge milieuwetgeving van het land waardoor ook duurzame mobiliteit hoog op de agenda staat. Naast Californië zien we ook mogelijkheden voor samenwerking via UIC2 binnen de EU en zoeken toenadering met oa Baden-Württemberg. Deze mogelijkheden moeten nog wel worden getoetst aan de Leidraad voor internationale zaken .	Silvia van der Meij	Jeroen Olthof	Ruimte	
84	PvdD	Ilona Haas	5	P5	Saldo Natuur en landelijk gebied halveert bijna in 2027 tov 2024. Waarom is dat? Kunt u dit toelichten? Dit is opvallend omdat de uitgaven voor PPLG richting 2029 stijgen naar 12 miljoen.	De op pagina 5 weergegeven tabel geeft het totaal weer van de lasten minus de baten van het gehele Begrotingsprogramma 5. Natuur en Landelijk Gebied, zoals weergegeven op de pagina's 53 t/m 66. Het verschil kan voor het grootste deel worden verklaard door de onttrekkingen aan de Reserve Groen op basis van de binnen deze reserve beschikbare middelen (zie Financiële tabel Beleidsdoel 5.1, onderdeel Reserve Groen en de toelichting hierop onder het kopje 'Financiële ontwikkelingen' op pagina 55) én het aflopen van de Decentralisatie Uitkering Waddengebied (zie Beleidsdoel 5.3, tabel en toelichting hierop op pagina 60).	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
85	PvdD	Ines Kostic	3 en 5	P2	We hebben nu een gedeputeerde Natuur en Klimaat, juist om de klimaat- en natuurrisis in samenhang aan te pakken (zoals PS eerder per motie heeft uitgesproken). We zien dat in de programmastructuur een aantal zaken zijn aangepast, maar natuur en klimaat nog steeds in aparte programma's staan (en zo onder verschillende gedeputeerden lijken te komen). a) Hoe wordt geborgd dat het beleid rondom natuur en klimaat integraal wordt meegenomen in het beleid van gedeputeerde Kocken en haar team? Hoe wordt dat ook financieel geborgd? b) Kunt u een voorstel doen voor een alternatieve opzet van dit deel van de programmastructuur, waarmee meer recht wordt gedaan aan het belang dat PS hecht aan het in samenhang aanpakken van de klimaat- en natuurrisis?	De verdeling van de portefeuilles in het college van GS is het resultaat van de onderhandelingen tussen de coalitiepartijen. In antwoord op sub a kan in algemene zin gesteld worden dat het college van GS, als collegiaal bestuur, ernaar streeft om alle beleidsterreinen met een integrale blik te benaderen. Zo ook de thema's natuur en klimaat. Die integrale afweging op dossiers geldt eveneens voor de vraag op welke wijze de beperkte financiële middelen optimaal ingezet kunnen worden. In antwoord op sub b zijn wij van mening dat de huidige opzet van de begroting Provinciale Staten voldoende in staat stellen om beide opgaven in samenhang met elkaar aan te sturen. Wij staan echter altijd open voor suggesties ter verbetering en zullen deze te allen tijde serieus in overweging nemen.	Wouter Kegel / Jean Bierhuizen	Rosan Kocken/Esther Rommel	Leefomgeving/ Landelijk gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
86	PvdD	Marc Hanou	5	P3	Is het daar genoemde bedrag voor MRA-Wonen (3 mln) het enige dat de PNH materieel besteedt aan wonen in Noord-Holland Zuid? En waar wordt dit bedrag aan besteed?	Nee, het bedrag van € 3 mln is bedoeld voor de subsidie van de flexibele schil in heel Noord-Holland. De flexibele schil betreft subsidiering van de capaciteitskosten bij gemeenten voor de uitvoering van woningbouwprojecten. Daarnaast is er ook b.v. incidenteel € 7 mln beschikbaar gesteld voor het knelpuntenbudget (fysieke knelpunten bij woningbouwprojecten).	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Wonen	
87	PVV	R. van Tiggelen	24	2.1	“Extern onderzoek naar het verder verbeteren van de huidige ondersteuning voor de opwek van zonne-energie en windenergie, met aandacht voor de uitdagingen van de zon-op-dak-opgave.” VRAAG Komt er ook een breed extern onderzoek naar financiële, ruimtelijke, sociaal-economische, milieu- en natuurgerelateerde risico's van zonne- en windenergie?	Nee	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
88	PVV	I. Bezaan	107 § 3.4		De provincie is trots: "Wij zijn een aantrekkelijke werkgever waar medewerkers kunnen groeien en waar integriteit hoog in het vaandel staat". Medewerkers gaan actief de dialoog aan over diversiteit en inclusie, "Wij zijn trots op wat we als provincieorganisatie doen en wie we zijn." VRAAG: Op welke wijze gaan medewerkers op dit moment en in 2024 actief de dialoog aan over diversiteit en inclusie?	Als organisatie en werkgever hechten wij veel belang aan het welzijn van medewerkers. De provincie is een werkgever voor iedereen. Recent is door de commissaris van de Koning het opschrift van artikel 1 van de grondwet onthuld bij de ingang van het Houtplein. Deze belangrijke waarden willen we voortdurend blijven uitdragen. Als werkgever, en ook in onze relatie met de samenleving. Specifiek wordt door de Diversiteit & Inclusie (D&I) ambassadeurs het onderwerp ter sprake gebracht onder collega's onderling. Tijdens de workshops D&I die in alle sectoren wordt gegeven, wordt actief dialoog gestimuleerd aan de hand van oefeningen en theorie. Hiernaast worden lezingen georganiseerd waarin verschillende D&I onderwerpen worden uitgelicht, waarbij aan het einde altijd tijd is voor vragen, dialoog en discussie. De lezingen en workshops blijven wij in 2024 voortzetten. De ambassadeurs gaan wij in 2024 nog meer ondersteuning bieden om het gesprek met collega's aan te gaan.	Mariëlle Haller-Meijering	Arthur van Dijk	Bestuur	
89	PVV	R. van Tiggelen	13		De scores voor natuur zijn negatief. De biodiversiteit daalt en Noord-Holland heeft relatief weinig natuurgebied en groen/blauwe ruimte per inwoner. Tot 2023 is in provincie Noord-Holland ruim 52 duizend hectare Natuurnetwerk Nederland (NNN) ingericht. Hiermee ligt het percentage ingerichte natuur op 92 procent van de totale doelstelling voor 2027. VRAAG: Waaruit zou blijken dat de biodiversiteit daalt? Graag een gemotiveerd antwoord.	Dit is o.a. te zien bij de indicator Biodiversiteit in de Brede Basismonitor: https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboards-brede-basismonitor/biodiversiteit. En het blijkt onder meer uit de living planet index zoals deze te vinden is in de publicatie Biodiversiteit in Noord-Holland 2021 (https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurbeleid/Beleidsdocumenten/Biodiversiteit_in_Noord_Holland_2021), en nader bekeken in de concept - Natuurdoelanalyses (https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Landelijk_gebied/Concept_natuurdoelanalyses).	Karen Arpad/Henk Fernee	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	https://cijfers.noord-holland.nl/dashboards-brede-basismonitor/biodiversiteit

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
90	PVV	R. van Tiggelen	13		Is er een kans aanwezig dat de voor de provincie Noord-Holland geldende totale doelstelling voor 2027 op welke manier dan ook wordt uitgebreid? Graag een gemotiveerd antwoord.	Uitbreiding van de totale doelstelling voor 2027 is momenteel niet aan de orde. Eventuele uitbreiding is niet uit te sluiten, want er kunnen in de toekomst altijd nieuwe politieke afwegingen worden gemaakt.	Karen Arpad/ Henk Fernée	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
91	PvdD	Ines Kostic	23	P2	In november 2022 is de motie "Maak opbrengsten klimaatbeleid zichtbaar" aangenomen, waarmee GS de heldere opdracht krijgt om opbrengsten van klimaat- en ecologisch beleid zichtbaar te maken. In opdracht van de provincie heeft Berenschot in een verkenning in kaart gebracht hoe dat zou kunnen. a) Op welke wijze heeft GS de opbrengsten van klimaat- en ecologisch zichtbaar gemaakt in deze begroting, of gaat ze dat nog doen in de rest van P&C-cyclus? b) Heeft de wijziging van de structuur van de begroting ook in één zomer kunnen versnellen en afronden zonder vooraf PS te raadplegen. Kunnen we dezelfde vlotheid verwachten met het nu eindelijk in praktijk brengen van de genoemde motie? Wanneer kunnen we dit ongeveer verwachten?	Motie 201-2022 verzoekt GS om de baten van het ecologisch- en klimaatbeleid meer in beeld te brengen, en daarvoor in gesprek te gaan met experts op dit gebied. Op 1 maart hebben we u een brief gestuurd waarin we ingaan op onder andere deze moties, opties beschrijven voor een 'klimaatbeleidscyclus/klimaatbegroting' en mogelijkheden om de opbrengsten in kaart te brengen, alsmede een onderliggend onderzoek van Berenschot. De motie is door PS als afgedaan beschouwd. Op dit moment worden de opbrengsten van het klimaatbeleid zichtbaar gemaakt door de koppeling met de Brede basismonitor. Voor beleidsdoel 2.1 Bijdragen aan de energietransitie zijn in de brede basismonitor de volgende indicatoren opgenomen: - CO2-uitstoot - Energieverbruik - Hernieuwbare energie Verder zijn de ambities m.b.t. tot verduurzaming terug te vinden in de verschillende hoofdstukken van de begroting onder bereikbaarheid, economie (waar maatregelen genomen in industrie en bedrijfsleven zijn opgenomen) en andere onderwerpen. De klimaatambities uit het Coalitieakkoord worden op dit moment uitgewerkt en landen in de aangekondigde actualisatie van het Actieprogramma Klimaat. Hierin wordt ook aandacht besteed aan de impact van klimaatbeleid op andere beleidsterreinen.	Marco Berkhout	Rosan Kocken	Leefomgeving	
92	PVV	R. van Tiggelen	55	5.1	Het samen met gemeenten, natuurbeheerders, landbouw, bouw en industrie zoeken naar oplossingen en het nemen van maatregelen om de stikstofuitstoot terug te dringen, zodat planten en dieren in de stikstofgevoelige gebieden kunnen blijven groeien en leven. VRAAG Waar is het meetbare natuurherstel dat het gevolg zou moeten zijn van de enorme stikstofreductie die reeds heeft plaatsgevonden sinds 1990? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.	De natuurdoelanalyses (NDA's) opgesteld voor de 12 stikstofgevoelige natura-2000-gebieden geven het meest accurate beeld van de staat waarin de natuur in Noord-Holland zich momenteel bevindt. In die 12 gebieden zijn in totaal 159 stikstofgevoelige habitattypes en planten/dieren met een stikstofgevoelig leefgebied in kaart gebracht. Op de vraag of NH de doelen van het tegengaan van verslechtering kan bereiken met het huidige maatregelenpakket was bij levering van de NDA's op 1 april 2023 de volgende stand van zaken aan de orde: 3 keer een Ja, 50 keer een Ja, mits en 106 keer een Nee, tenzij. Er is nog werk aan de winkel dus. Stikstof is overigens niet de enige drukfactor die van invloed is op een gunstige staat van instandhouding. Hier zijn alle details te vinden: Concept-natuurdoelanalyses - Provincie Noord-Holland.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
93	PvdD	Ines Kostic	23	P2	In november 2022 is de motie "Klimaatbegroting " aangenomen, waarmee GS de heldere opdracht krijgt om opbrengsten van klimaatbeleid zichtbaar te maken. In opdracht van de provincie heeft Berenschot in een verkenning "Klimaatbegroting en Synergiën van klimaatbeleid" opgesteld over de mogelijkheden om tot een "klimaatbegroting" te komen . Deze verkenning is positief over een vorm van klimaatbegroting (klimaatcyclus) en geeft concrete adviezen om die vorm te geven. Uit de verkenning blijkt dat een klimaatcyclus een instrument is dat afgewogen besluitvorming over de doelmatige en doeltreffende inzet van middelen ondersteunt en inmiddels door meerdere overheden nationaal en internationaal wordt toegepast. De term en inzet van een "klimaatcyclus" sluit ook aan bij de insteek van het Rijk en beter recht doet aan de doelstelling van de koppeling van het klimaatbeleid aan de P&C cyclus. Een integrale koppeling aan de gehele begroting zou volgens Berenschot recht doen aan integraliteit van de klimaatopgave. In juli 2022 is door de gedeputeerde weer bevestigd dat ze ermee aan de slag zou gaan. a) heeft de wijziging van de structuur van de begroting ook in één zomer kunnen afronden, kunnen we dezelfde vlotheid verwachten met het nu eindelijk in praktijk brengen van de genoemde "Klimaatbegroting" motie, in lijn met de verkenning van Berenschot? Wanneer kunnen we dit	Motie 200-201 is door PS als afgedaan beschouwd. In juli 2022 heeft het college aangegeven de uitwerking te betrekken in het toekomstige klimaatbeleid van de provincie. De klimaatambities uit het Coalitieakkoord worden op dit moment uitgewerkt en landen in de aangekondigde actualisatie van het Actieprogramma Klimaat. Dit betreft ook het voornemen: "We monitoren onze resultaten om waar nodig bij te sturen op onze inzet." Dit impliceert een cyclische/adaptieve werkwijze. In de uitwerking zoeken we waar mogelijk aansluiting bij de begrotingscyclus. In de uitwerking van een 'klimaatbeleidscyclus' sluiten we aan bij het Rijk en afspraken die in IPO verband.	Marco Berkhout	Rosan Kocken	Leefomgeving	
94	PVV	R. van Tiggelen	55	5.1	Het afronden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in 2029. In Noord-Holland gaat het om 56.581 hectare begrensde NNN, waarvan op peildatum 01-01-2023 reeds 92,5% was gerealiseerd. Tevens wil de provincie waar nodig de kwaliteit van de bestaande natuur verbeteren en de benodigde natuurverbindingen creëren. VRAAG Is er ooit extern onderzoek gedaan (of staat dat in de planning) naar o.a. mogelijk negatieve sociaal-economische gevolgen van het gevoerde natuurbeleid voor de provincie Noord-Holland? Graag een gemotiveerd antwoord.	In het kader van het PPLG is voorzien in een onderzoek naar de sociaal economische gevolgen van het PPLG.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
95	PvdD	Marieke van Aesch	5		Waarom is er vanaf 2024 tot 2027 ruim 20 mln minder begroot op een gezonde leefomgeving?	In het coalitieakkoord is structureel geld beschikbaar gesteld voor het vervolg en een uitbreiding van de klimaataanpak uit de vorige coalitieperiode dat is opgenomen onder programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving. Voorheen waren deze mutaties incidenteel in de begroting opgenomen. In de lasten van het jaar 2024 zijn zowel de structurele lasten opgenomen als de incidentele lasten voor activiteiten die nog worden gedekt uit de verschillende reserves. Bij de onttrekkingen ziet u deze bedragen in 2024 ook terug. In 2025 en latere jaren zijn deze onttrekkingen aanzienlijk minder (aangezien minder activiteiten worden gedaan vanuit de reserves). Vandaar dat de kosten in 2027 ongeveer € 20 miljoen lager zijn dan in 2024. Maar hier staan dus ook lagere onttrekkingen aan de reserves tegenover.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
96	PVV	R. van Tiggelen	28	2.2	Door het uitvoeren van de provinciale VTH-taken zorgen de omgevingsdiensten dat de provinciale ambities op het vlak van een gezonde leefomgeving, klimaat, energietransitie, circulaire economie, bodem en natuurverbetering kunnen worden behaald. Door de reikwijdte van de VTH draagt deze taak ook bij aan maatschappelijke doelen van andere hoofdstukken in deze begroting. VRAAG Kunt u bij benadering een inschatting geven wat het aan fte's en kosten (graag gespecificeerd) zou schelen, wanneer omgevingsdiensten zich niet zouden hoeven bezighouden met klimaat, energietransitie en circulaire economie? Graag een gemotiveerd antwoord.	De door de provincie vastgestelde ambities voor de thema's klimaat, energietransitie en circulaire economie leiden tot werkzaamheden bij de Omgevingsdiensten (OD's). Voor een groot deel zijn deze werkzaamheden een integraal onderdeel van de reguliere VTH-taken van de OD's. Aanvragen voor energie-infrastructuur, windmolens of zonneparken moeten namelijk volgens de wet door de OD's namens de provincie worden beoordeeld. Op de bouw hiervan moeten de OD's verplicht toezicht houden. Ook op het toezicht op energiebesparende maatregelen is verplicht, net zoals de energiekeuring van klimaatinstallaties. Deze taken wordt meegenomen in de uitvoering van de reguliere VTH-taken. Enerzijds zijn de OD's dus wettelijk verplicht om zich bezig te houden met de uitvoering van VTH taken voor klimaat, energietransitie en circulaire economie, anderzijds zijn deze taken zo verweven (en soms gelijk) aan de reguliere VTH-taken dat er geen specificatie is te geven over het aantal fte die zich met deze thema's bezighouden en de kosten die hiermee samenhangen.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
97	PvdD	Marieke van Aesch	8		Er wordt van 2024 t/m 2027 2 mln begroot ter bevordering van een gezonde leefomgeving. Is er hierbij rekening gehouden met extra budget om de VTH taken uit te voeren?	Het extra budget om de VTH taken uit te voeren maakt hiervan geen onderdeel uit.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
98	PVV	M. Deen	43	P4	- Stikstof vormt een stevige belemmering voor de aanpassing (aanleg/renovatie) van nieuwe infrastructuur. - De klimaatopgave (verminderen CO2-uitstoot) heeft impact op het onderhoud en de aanleg van infrastructuur. - De kosten van aanleg en onderhoud van infrastructuur stijgen onder andere door inflatie, de impact van klimaat, tekorten op de arbeidsmarkt en een tekort aan grondstoffen. VRAAG Kunt u bij benadering aangeven voor de provincie Noord-Holland hoeveel en op welke manier de kosten van aanleg en onderhoud van infrastructuur stijgen door de impact van klimaat? Graag een gemotiveerd antwoord.	Bij onderscheid tussen klimaat mitigerende, adaptieve maatregelen en stikstof kan het volgende gesteld worden: -klimaat mitigerende maatregelen (CO2 reductie en circulariteit) leiden gemiddeld tot ongeveer 3 % aan extra kosten. -Op basis van de klimaatstresstest zijn door de gebiedsaannemer verschillende klimaat adaptieve maatregelen uitgevoerd, zoals verbetering van de afwatering bij onderdoorgangen of het eerder maaien van bermen bij droogte. De kosten hiervan waren zeer beperkt. Bij investeringsprojecten is de effectiviteit voor het meekoppelen van klimaatadaptieve maatregelen maatwerk en zal per project worden afgewogen. Daarom is vooraf geen inschatting te maken wat de eventuele meerkosten hiervan zijn. Deze kosten kunnen sterk oplopen als er verregaande maatregelen genomen gaan worden zoals waterpeilverhoging in veenweidegebieden, waardoor funderingen van provinciale wegen die door of langs deze gebieden lopen, gaan verweken en er door deze verweking eerder spoorvorming gaat ontstaan. - De impact op nieuwe infrastructuur verschilt per project voor stikstof. Door het toepassen van maatwerk per project (bv. type materieel, ecologisch onderzoek, saldering) worden oplossingen voor de stikstofproblematiek gezocht. De mate waarin dit planning en kosten van een project kan beïnvloeden is zeer divers. Zie ook vraag 100.	Han Roebbers	Jeroen Olthof	Ruimte	
99	PvdD	Marieke van Aesch	9	5.1	Er wordt in 2027 2 miljoen minder begroot voor beschermen en ontwikkelen van de natuur, wat is daarvan de oorzaak? Hoe denkt GS met dit bedrag een bijdrage te kunnen leveren aan het oplossen van de biodiversiteitscrisis?	De manier waarop we de middelen voor beschermen en ontwikkelen van natuur inzetten, en daarmee een bijdrage leveren aan het herstel van de biodiversiteit, is beschreven in de begroting.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
100	PVV	M. Deen	43	P4	VRAAG Kunt u bij benadering aangeven hoeveel procent van voorgenomen plannen voor aanleg en renovatie van nieuwe infrastructuur in Noord-Holland op de tocht staan door stikstof, alsmede specifieke voorbeelden van projecten die zijn gewijzigd en geschrapt en/of mogelijk gewijzigd of geschrapt gaan worden ? Graag een gemotiveerd antwoord.	Zowel in infrastructurele onderhoudsprojecten als bij de aanleg van infrastructuur wordt zoveel mogelijk getracht de uitstoot van stikstof te beperken door zero emissie materieel of materieel met lage uitstoot in te zetten. Op de uitvoering en kosten van beheer- en onderhoud van infrastructuur heeft stikstof verder weinig impact omdat deze zijn vrijgesteld. De impact op de aanleg en renovatie van infrastructuur verschilt per project. Uit een eerdere inventarisatie blijkt dat ruim de helft van de projecten impact ondervindt, veelal in de vorm van vertraging en bijkomende kosten (bv project Cruquiusbrug). Er is op dit moment geen sprake van het schrappen van projecten.	Han Roebbers	Jeroen Olthof	Ruimte	
101	PvdD	Marc Hanou	9	5.2	Klopt de aanname dat - gezien dat voor 2024 €2,5 mln wordt begroot - 20% van de faunaschade €2,5 mln bedraagt en daarmee de totale faunaschade in de PNH jaarlijks €12,5 mln bedraagt? Zo nee, wat bedraagt dan de totale faunaschade?	In 2022 bedroeg de totale uitgekeerde faunaschade in Noord-Holland 11.828.816 euro. De exacte omvang van de schade is pas achteraf met zekerheid aan te geven.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
102	PvdD	Marc Hanou	9	5.5	Waar gaat de €2 mln (die jaarlijks ook nog eens oploopt met €2 mln) in het kader van regisseren van het PPLG (structureel budget PPLG gebiedsprocessen) voor gebruikt worden?	In het coalitieakkoord zijn deze middelen beschikbaar gesteld voor extra capaciteit voor het PPLG.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	
103	PVV	M. Deen	43	P4	VRAAG Kunt u bij benadering aangeven hoeveel procent van voorgenomen plannen voor aanleg en renovatie van infrastructuur op de tocht staan door de klimaatopgave (verminderen CO2-uitstoot), alsmede specifieke voorbeelden van projecten die zijn gewijzigd en geschrapt en/of mogelijk gewijzigd of geschrapt gaan worden? Graag een gemotiveerd antwoord.	Er is geen wettelijk maximum gesteld aan het uitstoten van CO2 emissies voor de aanleg en renovatie van Infrastructuur, daardoor zijn of worden er ook geen projecten geschrapt of gewijzigd. Bij projecten wordt wel gestuurd op het verlagen van de CO2 uitstoot, o.a. bij de aanbesteding.	Han Roebbers	Jeroen Olthof	Ruimte	
104	PvdD	Marc Hanou	12		Als het volgens de brede basismonitor slechter gaat (want negatieve score) met klimaat, natuur, oppervlaktewater en de woningmarkt, waarom wordt er dan op deze onderwerpen geen of slechts weinig extra geld begroot? Met in het bijzonder de slechte scores voor natuur, en het achterblijven van het NNN in 2027 (92% dan naar verwachting aangelegd) (p.13)	Binnen de beperkte middelen die er zijn, menen GS met de huidige voorgestelde begroting een evenwichtige verdeling te hebben aangebracht tussen ambities, opgaven en middelen.	Henk Fernée	Esther Rommel	Bestuur	
105	PVV	I. Bezaan	NVT		VRAAG Kunt u aangeven of leden van het College, alsmede de ambtelijke organisatie op welke manier dan ook contact hebben, hebben gehad of in 2023 en 2024 gaan hebben met betrokken personen of organisaties van het initiatief Nederland Wereldstad / TristateCity? Mocht dit het geval zijn, wanneer, waar en waarover? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.	Voor zover ons bekend is er geen contact geweest met deze organisatie.	Otte Beeksma	GS	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
106	PvdD	Ilona Haas	13		“Noord-Holland heeft relatief weinig natuurgebied en groen/blauwe ruimte per inwoner” Welke cijfers horen hierbij en hoe is dat vergeleken per provincie en per regio binnen Noord-Holland?	Zie: https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/groen-blauwe-ruimte en https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/natuurgebied-per-inwoner	Henk Fernée	Rosan Kocken/Esther Rommel	Landelijk gebied	Zie: https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/groen-blauwe-ruimte en https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/natuurgebied-per-inwoner
107	PvdD	Ines Kostic	16	1.1	“2.2 Voorleggen van een nieuw sponsorbeleid aan Provinciale Staten in 2024.” Wanneer wordt het al dan niet verlengen van de huidige sponsorcontracten voorgelegd aan PS?	Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om individuele sponsorcontracten te verlengen, op basis van het sponsorbeleid. Het nieuwe sponsorbeleid wordt voor eind 2023 aangeboden aan Provinciale Staten.	Otte Beeksmā	Jeroen Olthof	Bestuur	
108	PVV	I. Bezaan	80	7.1	In het coalitieakkoord is afgesproken dat het opcententariaf voor de motorrijtuigenbelasting verhoogd wordt van 67,9 opcenten naar 77,4 opcenten. Met betrekking tot het wagenpark wordt rekening gehouden met een jaarlijkse groei van 2%. Dit leidt tezamen tot extra opbrengsten van € 37,7 miljoen in 2024, oplopend naar € 54,1 miljoen in 2027 (7.1.1). VRAAG Kunt u aangeven wat de extra opbrengsten zouden zijn, als de opcenten weer op 67,9 zouden staan en alleen wordt uitgegaan van de jaarlijkse groei van het wagenpark? Graag een gemotiveerd antwoord.	De inkomsten uit de opcenten op de MRB bedragen in 2023 € 231,50 miljoen. Uitgaande van een autonome groei van 2% per jaar zouden de <u>extra</u> opbrengsten als volgt zijn: 2024: € 4,63 miljoen 2025: € 9,35 miljoen 2026: € 14,17 miljoen 2027: € 19,08 miljoen	Mirjam Luimstra/ Niels Meijer	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
109	PvdD	Ines Kostic	27	2.2	GS laat een onderzoek uitvoeren naar mogelijkheden voor intrekking van de vergunning voor de kooks- en gasfabrieken (KGF) van Tata Steel. Wie precies voert dit onderzoek uit? En welke externe juristen worden hierbij precies betrokken? Wanneer is de opdracht hiertoe verleend? Kunt u de opdrachtverlening aan PS sturen?	Het onderzoek naar de mogelijkheden voor intrekking van de vergunning voor de kooksgasfabrieken wordt door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) namens GS uitgevoerd. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een projectgroep van medewerkers van OD NZKG, gespecialiseerde consultants van KokxDeVoogd en externe juristen van Pels Rijcken. De opdracht is in september 2022 verleend. De opdrachtverlening kunnen wij niet aan PS sturen omdat de opdrachtverlening toezicht- en handhavinginformatie bevat, waarvan openbaarheid het onderzoek kan belemmeren. De resultaten van het onderzoek worden in het vierde kwartaal van dit jaar verwacht.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
110	PvdD	Jaap Hollebeek	33	P3	Er lijkt geen budget te zijn voor natuurinclusief bouwen in het programma Ruimte en Wonen. Onder welke indicator valt dit, of is er inderdaad geen budget voor begroot?	Vanuit wonen en natuur is hier geen bedrag voor beschikbaar gesteld. Het thema maakt wel onderdeel uit van de Agenda natuurinclusief, waarin wordt ingezet op kennisuitwisseling.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Wonen	
111	PvdD	Jaap Hollebeek	alge me en	P5	In de Omgevingsvisie staat dat alle nieuwe ontwikkelingen natuurinclusief moeten zijn. Wanneer gaat GS een voorstel doen hoe ze dit in de praktijk gaat uitvoeren. En op welke wijze is hiermee rekening gehouden in de Begroting?	Natuurinclusiviteit wordt meegenomen in de andere beleidsthema's. We werken daarmee niet alleen aan de uitvoering van de omgevingsvisie, maar ook volgens de landelijke afspraken in de agenda Natuurinclusief. We voeren op dit onderwerp beleid gericht op kennisuitwisseling, onder meer via de aanpak Groen Kapitaal.	Ron Admiraal	Rosan Kocken	Landelijk gebied	
112	PvdD	Marc Hanou	34	3.1	Onder welke voorwaarden wil de PNH ruimte bieden aan (woningbouw)initiatieven aan de randen van bebouwing? Hoeveel financiële ruimte is hiervoor begroot? Wie profiteert van deze functieverandering? Wordt er een vereveningsfonds opgezet om het binnenstedelijk bouwen of het verdichten rond OV-knooppunten mee te financieren?	De voorwaarden waaronder PNH ruimte wil bieden aan (woningbouw)initiatieven aan de randen van bebouwing moeten nog worden bepaald. Wij hebben er geen financiële ruimte voor begroot.	Marco Berkhout/ Rien Wezenberg	Esther Rommel	Ruimte	
113	PVV	I. Bezaan	NVT	3.1	VRAAG Hoeveel statushouders zijn er in de eerste 9 maanden van dit jaar in totaal gehuisvest in alle gemeenten van Noord-Holland en hoe verhoudt dat cijfer zich tot de taakstelling? Graag een gemotiveerd antwoord.	We hebben de cijfers van de eerste 8 maanden, dus tot 1 september. Het totaal aantal gehuisveste statushouders tot 1 september is 929. De taakstelling voor 2023 bedraagt 5.833 (inclusief achterstand). De resterende taakstelling voor Noord-Holland, inclusief achterstand, voor 2023 is dus 4.904. Hiervan komt ca. de helft voor rekening van Amsterdam.	Marco Berkhout	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
114	PvdD	Marc Hanou	34	3.1	De PNH verkent hoe meer ruimte kan worden geboden aan functiewijziging van (agrarische?) bouwpercelen. In hoeverre wordt hierbij rekening gehouden met de in voorbereiding zijnde Europese regelgeving die bekend staat onder de naam No Net Land Take?	Voor zover wij nu inschatten is No Net Land Take bij de transformatie van (agrarische) bouwpercelen niet aan de orde. Er is immers al bebouwing aanwezig. Bij de transformatie is het uitgangspunt dat per saldo minder 'steen' terugkomt, door de voorwaarde van sloop van stallen en bedrijfshallen.	Silvia van der Meij	Esther Rommel	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
115	PVV	I. Bezaan	15	P1	Het streven is om Noord-Holland samen met inwoners en partners een nog mooiere provincie te maken, en de kwaliteit van het openbaar bestuur te versterken. De provincie Noord-Holland werkt als een democratisch, transparant en inclusief provinciebestuur, dat oog heeft voor iedereen en inbreng van buiten waardeert. VRAAG Op welke manier wordt gewaarborgd in de ontwikkeling van provinciaal beleid ten aanzien van klimaat, energie en stikstof dat inbrengen van onderzoekers, wetenschappers en burgers met een andere visie dan de huidige gehanteerde narratieven bij genoemde onderwerpen, niet alleen serieus worden genomen, maar waar mogelijk ook gebruikt? Graag een gemotiveerd antwoord.	Bij de ontwikkeling van provinciaal beleid wordt gebruik gemaakt van de door PS vastgestelde uitgangspunten voor participatie. De provincie maakt participatie pas mogelijk na een zorgvuldige afweging over de toegevoegde waarde van participatie. Er moet ruimte zijn voor invloed. Aan de hand daarvan bepalen we welke vraag of vragen we willen stellen. Inbreng van onderzoekers, wetenschappers en burgers met een andere visie dan de huidige gehanteerde narratieven kunnen, wanneer gekozen wordt voor participatie, op die momenten worden ingebracht. We communiceren daarbij vooraf wat er met de uitkomsten in de besluitvorming wordt gedaan.	Marco Berkhout	Arthur van Dijk	Bestuur	
116	PvdD	Marc Hanou	37	3.2	Waarom werkt de PNH de woondeals uit op slechts het aspect betaalbaarheid en niet op essentiële andere aspecten als toegankelijkheid (welke groepen hebben toegang tot welk deel van de voorraad) en beschikbaarheid?	De woondeals worden uitgewerkt ten aanzien van betaalbaarheid (2/3 betaalbaar en 30% sociaal), huisvesting voor aandachtsgroepen en ouderenhuisvesting.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
117	PvdD	Marc Hanou	38	3.2	Met betrekking tot de inzet van de zogenaamde flexibele schil; is ooit geëvalueerd en/of aangetoond dat deze extra inzet heeft geleid tot de snellere aanleg van woningen of tot de aanleg van meer woningen?	nee de flexibele schil is nog niet geëvalueerd. Veel woningbouwprojecten hebben een omvang die in schaal groter is dan gemeenten organisatorisch aankunnen. de flexibele schil draagt er aan bij dat gemeenten kunnen blijven doorwerken aan een stabiele productie. Een evaluatie van de flexibele schil staat gepland voor 2024.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
118	PvdD	Marc Hanou	38	3.2	Komt woningbouw/verdichting bij OV-knooppunten er in deze begroting bekaaid vanaf? Waar wordt nu meer financiële ruimte voor begroot: aan het nieuwe beleid voor aan (woningbouw)initiatieven aan de randen van bebouwing of aan het reeds langlopende beleid voor woningbouw/verdichting bij OV-knooppunten?	Er is in het coalitieakkoord via incidentele middelen € 70 mln beschikbaar gesteld voor het Investeringskader Stedelijke Ontwikkeling. Hiermee wordt een extra impuls gegeven aan cruciale gebiedsontwikkelingen die nodig zijn om de woonopgave te realiseren en te bespoedigen. We oriënteren ons op hoe deze middelen zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet t.b.v. provinciale doelen.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer / Jeroen Olthof	Ruimte	
119	PvdD	Marc Hanou	39	3.3	Wat zijn de consequenties van de maatregelen van § 3.3 (beschermen tegen overstromingen) voor toekomstige en huidige woningbouwlocaties; vallen hierdoor geplande woningbouwlocaties af? (water en bodem sturend)	Consequenties zijn dat door de genoemde maatregelen, we betere afwegingen kunnen maken onder welke condities de locaties verantwoord ontwikkeld kunnen worden. Vooralsnog vallen geplande woningbouwlocaties niet af, aangezien er (nog) geen (juridische) instrumenten ontwikkeld zijn die dat mogelijk maken.	Tom Smeelen	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
120	PvdD	Marc Hanou	43	P4	Waarom ontbreekt bij de duurzame vervoersopties 'lopen'? Wordt in de begroting überhaupt budget vrijgemaakt voor voetgangersvoorzieningen/-beleid?	De toelichting bij de duurzame vervoersopties is niet uitputtend. Er staat 'zoals openbaar vervoer en fiets', maar lopen valt hier natuurlijk ook onder. Lopen is ook nadrukkelijk onderdeel van de Actieagenda Actieve Mobiliteit 2024-2027. In de begroting is geen specifiek gelabeld budget voor lopen/voetgangers, maar er zijn wel diverse budgetten van waaruit voetgangersvoorzieningen worden gefinancierd, zoals bij OV-knooppunten, subsidieregeling 'kleine infrastructuur' (t.b.v. verkeersveiligheid), de toegankelijkheid van bushaltes, subsidieregeling Groen (o.a. voor recreatieve wandelnetwerken) en voor het onderhouden en beheren van onze provinciale voetgangersinfrastructuur (zoals voetgangersoversteekplaatsen).	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
121	PvdD	Jaap Hollebeek	43	P4	Er lijkt geen budget te zijn voor ontsnippering en faunapassages in het programma Bereikbaarheid. Onder welke indicator valt dit, of is er inderdaad geen budget voor begroot binnen het programma bereikbaarheid? Dit lijkt een trendbreuk met de vorige periode.	Ontsnippering en faunapassages worden integraal meegenomen in de budgetten bij de uitvoering van verbeter- en vervangingsprojecten. Dit is daardoor niet apart zichtbaar in de begroting.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
122	PvdD	Jaap Hollebeek	43	P4	Er lijkt geen budget te zijn voor bermbeheer in het programma Bereikbaarheid. Onder welke indicator valt dit, of is er inderdaad geen budget voor begroot binnen het programma bereikbaarheid? Dit lijkt een trendbreuk met de vorige periode.	Bermbeheer maakt integraal onderdeel uit van de budgetten voor vast onderhoud zoals deze zijn opgenomen in de begroting. Het klopt dat deze niet apart inzichtelijk zijn. Bij de Kaderbrief 2024 is voor versterking van de biodiversiteit bij het bermbeheer ook weer budget voor 2024 beschikbaar gesteld. Bij de vaststelling van de nieuwe NIKG is het de bedoeling dit structureel te borgen.	Han Roebbers	Jeroen Olthof	Ruimte	
123	PvdD	Marc Hanou	45	4.1	Waarom ontbreekt in 'Wat willen we bereiken?' in de eerste opsomming onder 1 fijnstof?	De opsomming is niet limitatief. De opgesomde uitdagingen zijn enkele die op dit moment in het oog springen. Andere uitdagingen worden daarmee niet ontkend.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
124	PvdD	Marc Hanou	46	4.1	De 'financiële ontwikkelingen'; de lasten verminderen omdat projecten aflopen. Worden geen nieuwe projecten opgestart die de lasten verzwaren? Is het iMPI in die zin een uitputtende reeks nieuwe projecten?	In het iMPI staan de infrastructuurprojecten die de provincie uitvoert op haar eigen areaal. Dit beleidsdoel heeft echter betrekking op projecten van derden die door de provincie worden gesubsidieerd. Deze staan dus niet in het iMPI. Een aantal grote subsidiebijdragen worden verstrekt in 2024 en 2025. Voor de jaren daarna staan minder subsidiebijdragen geraamd, omdat er voor die jaren (tot nu toe) minder grote projecten overeen zijn gekomen waaraan de provincie een bijdrage levert.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
125	PvdD	Jaap Hollebeek	50	4.4	"2.1 Op basis van inspectieonderzoeken worden noodzakelijke oeververvangingsprojecten uitgevoerd. De vervangingsprojecten zijn de samenwerking is. Daar waar kansen zijn, worden natuurvriendelijke oevers toegepast om de biodiversiteit en waterkwaliteit te bevorderen." (blz. 50) Kunt u aangeven onder welke post binnen de tabel "Wat mag het kosten" op blz. 51 deze oeververvangingsprojecten zijn ondergebracht en hoe groot de raming is? Is al bekend om hoeveel en welke vervangingen het gaat?	De investeringen oeververvangingsprojecten komen niet direct tot uitdrukking in de lasten in de begroting. Dit zijn namelijk investeringen waarvan uiteindelijk, na afronding, de kapitaallasten in de provinciale lasten worden opgenomen. Deze investeringen maken onderdeel uit van de investeringen in het iMPI. U ziet de bedragen van de investeringen in de oeververvangingen daarom niet direct terug in de tabel op pagina 51. Voor nadere informatie over aard en omvang van investeringen verwijzen wij u naar het iMPI.	Han Roebbers	Jeroen Olthof	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
126	PvdD	Jaap Hollebeek	52	4.4	“2.1 Op basis van inspectieonderzoeken worden noodzakelijke oeververvangingsprojecten uitgevoerd. De vervangingsprojecten zijn ... de samenwerking is. Daar waar kansen zijn, worden natuurvriendelijke oevers toegepast om de biodiversiteit en waterkwaliteit te bevorderen.” (blz. 50) en “4.2 Samen met de TU Delft ontwikkelt de provincie levensduurverlengende innovaties. Daarnaast realiseert de provincie een biodynamische oever waarbij natuurlijke, levende gewassen worden gebruikt in plaats van harde (dode) materialen. Ook werkt de provincie aan mossen op beton als bescherming.” Vraag: Op blz. 52 wordt voor beleidsdoel 4.4 een koppeling gemaakt naar de Brede basismonitor op vier indicatoren. Is het mogelijk om ook een koppeling te maken naar de indicator ‘Biodiversiteit’ binnen de taartschijf ‘Natuur’ en/of naar ‘Oppervlaktewater’ binnen de taartschijf ‘Milieu’?	De op bladzijde 52 aangegeven indicatoren zijn gekozen omdat zij een directe relatie hebben met het beleidsdoel Infrastructuur Verbeteren en Verduurzamen. De indicatoren Biodiversiteit en Oppervlaktewater liggen bij dit beleidsdoel minder voor de hand, omdat deze indicatoren ook (en meer) door andere beleidsdoelen worden beïnvloed, bv Landbouw	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
127	PvdD	Ines Kostic	54	P5	“De provincie Noord-Holland zet zich in voor een vitaal en leefbaar landelijk gebied met economisch toekomstperspectief. In dit landelijk gebied zijn natuur en landbouw in balans en kunnen mensen wonen, werken en recreëren. Samen met de waterschappen zorgt de provincie voor voldoende en kwalitatief goed water, versterkt zij de biodiversiteit en draagt zij zorg voor de kwaliteit van het landschap.” Het Financieel Dagblad berichtte op 24 juli 2023 dat de veehouderij 9 miljard euro maatschappelijke schade per jaar veroorzaakt. O.a. door de emissie van fijnstof, ammoniak en broeikasgassen. De schade als gevolg van emissies in water is in dit onderzoek nog buiten beschouwing gelaten. 'Veehouderij veroorzaakt €9 mrd schade per jaar' (fd.nl) Hoeveel is de maatschappelijke schade ongeveer in Noord-Holland?	Daar hebben we geen exacte gegevens over. De veehouderij heeft in Noord-Holland al een relatief lage veebezetting.	Karen Arpad	Jelle Beesterboer	landelijk gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
128	PvdD	Ines Kostic	55	5.1	“Het samen met gemeenten, natuurbeheerders, landbouw, landbouw, bouw en industrie zoeken naar oplossingen en het nemen van maatregelen om de stikstofuitstoot te dringen, zodat planten en dieren in de stikstofgevoelige gebieden kunnen blijven groeien en leven.” Met hoeveel is de stikstofuitstoot in Noord-Holland teruggebracht sinds de uitspraak van de Raad van State in mei 2019?	Dat is niet scherp kwantitatief aan te geven. De standlijn in Aeries-monitor voor 2023 is 2021. Twee jaar terug. Twee jaar terug in de tijd is anderhalf jaar na de uitspraak van de ABRvS. Op dat moment was er nog nauwelijks sprake van een doorgevoerd bronmaatregelenpakket ten gevolge van de stikstofaanpak. Trend is wel dat sinds de jaren 90 de stikstofuitstoot in vrijwel alle sectoren is gedaald. Alleen is er in de landbouwsector sprake van stabilisatie en een lichte stijging.	Karen Arpad	Rosan Kocken/ Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
129	PvdD	Ilona Haas	57	5.2	Welke natuurinclusieve innovaties worden toegepast om kosten voor beheer natuurbeheer te beperken?	De vraag is ons niet duidelijk.	Karen Arpad	Rosan Kocken	landelijk gebied	
130	PvdD	Ilona Haas	57	5.2	Welke middelen worden toegepast bij de “Effectieve bestrijding van invasieve exoten?” Vanuit de wetenschap weten we dat versterking van natuur helpt tegen invasieve exoten. Liggt de nadruk daarin ook op het beleid? Zo niet, gaat dit wel gebeuren?	Bij de bestrijding van invasieve exoten wordt per casus bekeken welke middelen ingezet moeten worden. De meest gebruikte middelen zijn het verwijderen en beheersen van invasieve exoten en het inzetten op systeemherstel voor de bestrijding. Welk middel wordt ingezet, verschilt per situatie. Op het moment dat er maar een beperkt aantal van een invasieve exoot in een gebied aanwezig is, is het meeste effectieve om de invasieve exoot in dit gebied helemaal te laten verwijderen. Echter, op het moment dat een invasieve exoot wijdverspreid is in een gebied, is het goed om in te zetten op versterking van de natuur. Het volledig verwijderen van deze invasieve exoot is dan niet meer haalbaar en het versterken van de natuur draagt bij aan het weerbaar maken van inheemse soorten tegen invasieve exoten. De keuzes die gemaakt worden met betrekking tot welke middelen ingezet worden per invasieve exoot, zijn altijd gebaseerd op wetenschappelijk bewijs/onderzoek.	Karen Arpad	Rosan Kocken	landelijk gebied	
131	PvdD	Marieke van Aesch	57	5.2	Het bevorderen van dierenwelzijn is als doelstelling geformuleerd. Welke concrete maatregelen worden hiervoor ingezet en welk budget is hiervoor gereserveerd?	Bij ontheffingverlening worden de beschikbare wetenschappelijke inzichten over methoden die het dierenwelzijn zo min mogelijk aantasten betrokken, zoals volgt uit de zorgplicht in de Wnb.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
132	PvdD	Ilona Haas	57	5.2	Welke prioriteiten worden gesteld bij “het bevorderen van dierenwelzijn”? Welke diersoorten betreft het hier?	We verwijzen naar antwoord 131. Dierenwelzijn is een aspect van de doelstelling ‘plant- en diergezondheid’ voor kringlooplandbouw. Binnen kringlooplandbouw onderscheiden we zeven doelen. Die doelen werken we uit naar Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) op bedrijfsniveau. Voor de KPI dierenwelzijn kijken we ook naar de uitkomsten van het convenant dierwaardige veehouderij waarbij de Raad voor Dierenaangelegenheden zes leidende principes voor een veehouderij beschrijft (zie ook bijgevoegde hyperlink). De wet-en regelgeving voor dierenwelzijn ligt namelijk bij het Rijk. Dat geldt ook voor het generiek instrumentarium.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	https://www.rijksoverheid.nl/documenten/conv/2022/11/04/convenant-dierwaardige-veehouderij#Onderwerpen%20Convenant

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
133	PvdD	Ilona Haas	57	5.2	Hoort bij “het leveren van een bijdrage aan het voorkomen van faunaschade” ook dodelijke middelen? Welk deel van dit bedrag wordt benut om het gebruik van niet-dodelijke middelen te onderzoeken en te bevorderen?	Ja. Financiering van het onderzoek naar niet dodelijke middelen loopt via de bijdrage aan BIJ12, onderzoekscommissie.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
134	PvdD	Ilona Haas	57	5.2	Onder welke post valt de structurele bijdrage aan wildopvangorganisaties? Welke specificatie hoort hierbij?	Er bestaat geen structurele bijdrage aan wildopvangorganisaties.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
135	PvdD	Ilona Haas	58	5.2	“Wanneer het aantasten van dierenwelzijn echter onvermijdelijk is – bijvoorbeeld bij de bestrijding van gewasschade door ganzen – verplicht de provincie in haar ontheffingen het gebruik van de laatste wetenschappelijke inzichten over methoden die het dierenwelzijn zo min mogelijk aantasten” Op basis waarvan wordt bepaald dat aantasting van dierenwelzijn onvermijdelijk is? Is bij het vaststellen van de begroting ruimte ingeruimd voor onderzoek naar alleen het gebruik van niet-dodelijke middelen en welke besparingen of extra kosten dit met zich mee kan brengen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is de specificatie hiervan?	De afweging wordt gemaakt bij de ontheffingverlening. Voor financiering onderzoek zie antwoord op vraag 133. Er is ons geen onderzoek bekend naar de financiële gevolgen van niet dodelijke middelen.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
136	PvdD	Ilona Haas	58	5.2	Gebruikt GS het rapport “Innovaties voor ganzenwering en verjaging in de provincie Utrecht” bij het verkennen en inzetten van niet-dodelijke middelen? Innovaties voor ganzenwering en -verjaging in de provincie Utrecht - Groen Kennisnet	De verkenning van de alternatieven wordt meegenomen in op te stellen faunabeheerplannen. In dat kader wordt ook deze rapportage betrokken.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
137	PvdD	Ines Kostic	58	5.2	Kunt u een overzicht sturen van alle viswateren die u verhuurt (visrechten), inclusief de wateren waarvoor dat geldt en wanneer de contracten aflopen?	In de bijlage vindt u een overzicht van alle percelen water waarvan het visrecht is verhuurd. Wij verhuren het visrecht van alle wateren, die in ons eigendom zijn. Er is sprake van 6-jarige contracten en deze worden van rechtswege verlengd voor een gelijke periode (conform artikel 33 van de Visserijwet 1963).	Karen Arpad	Esther Rommel	landelijk gebied	 20230921 Overzicht verhuur visrechten

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
138	PvdD	Jaap Hollebeek	75	6.3	In het programma Cultuureducatie Met Kwaliteit werken scholen en culturele instellingen in het hele land samen om kunst en cultuur een vast onderdeel van het lesprogramma te maken. Het betreft primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs of MBO. De site laat zien dat er 4 instellingen meedoen in NH, allemaal in stedelijke gebied rondom Amsterdam. Home - Cultuureducatie met Kwaliteit Uit de website PleinC is op te maken dat dit lang niet voldoende is om cultuureducatie met kwaliteit te garanderen in heel Noord-Holland, in alle genoemde gremia. Vraag: Het huidige structurele budget voor regionale samenwerking van gemeenten op het gebied van cultuur voor het 'matching programma cultuureducatie met kwaliteit' is bedoeld om cultuureducatie met kwaliteit te garanderen in zoveel mogelijk scholen in Noord-Holland. Kan de provincie aangeven welke kaders zij stelt aan deze matching en welk bedrag nodig is om een evenredige spreiding over Noord-Holland (dus ook Noord-Holland Noord) en doelgroepen (i.e. primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en MBO) te garanderen?	In Noord-Holland zijn zeven culturele instellingen penvoerder CmK voor de steden (> 90.000 inwoners) en Plein C voor 26 kleine en middelgrote gemeenten. Lokale culturele instellingen zijn aangehaakt als samenwerkingspartner bij de penvoerders. Dit zorgt voor spreiding over geheel Noord-Holland in zowel het stedelijk als landelijk gebied. Hoewel zes gemeenten financieel niet bijdragen, krijgen de scholen in die gemeenten via Plein C (uitvoerder provinciaal programma) toegang tot cultuureducatie. Uitgangspunt is dat elk kind in Noord-Holland recht heeft op goed cultuuronderwijs en dat alle scholen kunnen profiteren van cultuureducatie. De focus lag op primair onderwijs en omwille van kansengelijkheid zijn binnen het provinciaal programma sinds 2021 het speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs toegevoegd. Om cultuureducatie kwantitatief en kwalitatief op peil te houden, en in de toekomst alle scholen PO (447), VO (150), speciaal onderwijs (50) en MBO (73) te bereiken, zijn de middelen die in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit beschikbaar komen (van het Rijk en onze eigen matchingsmiddelen) op termijn mogelijk niet meer toereikend.	Michiel de Graef	Jeroen Olthof	leefomgeving	visrechten
139	PvdD	Jaap Hollebeek	75	6.3	Kan cultuur worden verwerkt in de Brede basismonitor, bijvoorbeeld door de indicator 'Afstand tot cultuur'?	Wij nemen dit mee bij de doorontwikkeling van de Brede Basismonitor. Wat hierbij wel meespeelt is dat we het aantal indicatoren in de Brede Basismonitor niet te groot willen laten worden. Afstand tot cultuur is weer uit te splitsen in: musea, podiumkunsten, poppodia, enz. Daarnaast is deze indicator geen onderdeel van de CBS Regionale Monitor Brede Welvaart die een belangrijkste basis vormt voor de Brede Basismonitor. Gegevens over afstanden tot culturele voorzieningen kunt u hier vinden: https://cbsinuwbuurt.nl/	Michiel de Graef/Henk Fernee	Jeroen Olthof	leefomgeving	https://cbsinuwbuurt.nl/
140	PvdD	Jaap Hollebeek	124		Wat doet de provincie NH om de trend van 2% (autonome) groei van het wagenpark te breken, om daarmee een bijdrage te leveren aan het beperken van mobiliteit en daarmee een concrete bijdrage aan vrijwel alle opgaven waar de provincie voor staat?	In het door uw staten vastgestelde Perspectief Mobiliteit staat aangegeven dat wij inzetten op een mobiliteitstransitie door te verminderen, veranderen en te verbeteren. We zetten nadrukkelijk in op het stimuleren van actieve Mobiliteit (wandelen en fietsen), versterken van het Openbaar Vervoer en deelmobiliteit. Met het actief inzetten van de Werkgeversaanpak willen wij ook mobiliteit voorkomen door thuiswerken en reizen buiten de spits te stimuleren (spreiden en mijden).	Frans v.d. Linden en Shirin Jaffri	Jeroen Olthof	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuille houder	Commissie	Bijlage of hyperlink
141	PvdD	Marieke van Aesch	221	P2	Er is drie maal 70.000 euro subsidie aangevraagd voor 2024 voor de aanstelling van een warmteregisseur voor de gemeente Hilversum, gemeente Aalsmeer en OD IJmond. Kan worden aangegeven wat de doelstellingen zijn van deze warmteregisseurs in 2024 en wat hun werkzaamheden precies zijn? Op welke manier worden andere gemeenten ondersteund op dit vlak?	De doelstellingen van een warmteregisseur zijn het versnellen van aanleg warmtenetten en mogelijk coördinatie collectieve aanpak energiearmoede of inkoop duurzaamheidsmaatregelen zoals isolatie of warmtepompen. Belangrijkste werkzaamheden zijn het bij elkaar brengen van partijen inclusief de opzet van een governancestructuur. Nadruk ligt op de regisseurs-/procesrol en minder op de inhoud. Daartoe worden onderzoeken uitgezet, een plan van aanpak opgesteld en een routeplan gemaakt voor een gezamenlijke uitrol binnen afgesproken prioriteiten. Niet alle gemeenten hebben behoefte aan een regisseur, omdat ze die zelf in huis hebben of nog niet in die fase zitten. Andere gemeenten worden meer op inhoud ondersteund vanuit het SPDE. Via de nieuwe regeling vanuit het NPLW gaan we de komende 3 jaar regisseurs, coördinatoren en experts inhuren die voor meerdere gemeenten tegelijk in een warmteregio aan de slag kunnen.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
142	PvdD	Jaap Hollebeek	223	P5	In het programma Natuur en Landelijk Gebied is maximaal € 591.220 aan subsidie begroot voor Gemeente Haarlemmermeer, Aanleg noodzakelijke natuurverbinding Groene As. Zijn er bij die projecten ook (vaar)wegen gemoeid?	In beginsel niet.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
143	PvdD	Jaap Hollebeek	224	P5	In het programma Natuur en Landelijk Gebied is maximaal € 70.000 aan subsidie begroot voor Gemeente Diemen, ecologische verbindingen Diemerscheg. Zijn er bij die projecten ook (vaar)wegen gemoeid?	In beginsel niet.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	
144	PvdD	Marieke van Aesch	225	5.2	Er is 100.000 euro subsidie aangevraagd door gemeente Haarlemmermeer voor de uitvoering van de Bossenstrategie. Kan worden aangegeven hoe dit geld gaat worden besteed (pijlers Landelijke Bossenstrategie) en om hoeveel hectare bos dat gaat?	In het kader van de - vanuit het Programma Natuur (SPUK) opengestelde - Uitvoeringsregeling Boscompensatie heeft de gemeente Haarlemmermeer subsidie aangevraagd (1.3M) voor 3 aan te leggen bosparken met een gezamenlijke oppervlakte van 29 ha. Een beschikking voor 16 ha (842.000 euro) is momenteel in behandeling. Boscompensatie maakt deel uit van de eerste pijler van de Bossenstrategie 'Meer Bos'.	Karen Arpad	Rosan Kocken	landelijk gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
145	PvdD	Ines Kostic	23, 50		Goed ecologisch bermbeheer is cruciaal om bij te dragen aan de oplossing van de klimaat- en natuurgroei. Uit het onderzoek blijkt tevens het belang van monitoring groot is. a) Is het bermbeheer beleid afgelopen jaren gemonitord en geëvalueerd? Zo ja, kunt u ons de rapporten toesturen? Zo nee, wanneer komt er een evaluatie? b) Ziet GS kansen om ecologisch bermbeheer te verbeteren, in overleg met ecologen? c) Gelderland laat jaarlijks de bermen inspecteren door ecologen. Doet dat provincie dat ook of ziet zij mogelijkheden om ecologisch bermbeheer op deze manier te volgen en indien nodig te verbeteren?	a. De biodiversiteit van de provinciale wegbermen wordt gemonitord door een extern ecologisch adviesbureau. Hun opdracht loopt van 2022 tot en met 2025. Het doel van deze monitoring is de effecten van aangepast maai-beheer te kunnen bepalen en het verzamelen van data door het monitoren van de soortenrijkdom en hierdoor de ontwikkeling van de biodiversiteit in de bermen kunnen meten. Na het eerste jaar monitoring (2022) is een tussentijdse evaluatie gehouden. Het meetnet is geoptimaliseerd. De rapportage is nog niet beschikbaar, maar de inventarisatiegegevens worden toegevoegd aan de openbare databank van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) en op de Floron Nectarindex. In één van de contractgebieden worden de bermen bovendien jaarlijks gemonitord door een ecooloog van de aannemer, waarbij deze worden beoordeeld op kansen voor verbeteren van de biodiversiteit. Hierbij wordt de huidige vegetatie vergeleken met de situatie en doelen uit de nulmeting uit 2018, voor aanvang het gebiedscontract. Jaarlijks worden de bevindingen gerapporteerd en wordt het beheer bijgestuurd indien nodig. b. Mogelijkheden voor optimalisatie van het ecologisch bermbeheer en kansen voor verbetering van de biodiversiteit worden periodiek besproken met ecologen en gebiedsaannemers. c. Bermmonitoring zal gecontinueerd worden om zo de ontwikkelingen van de vegetatie in de bermen kunnen volgen en indien nodig het beheer te kunnen bijsturen. Het beheer van de bermen zal mee-evolueren met toenemende kennis en innovaties.	Han Roebers	Jeroen Olthof	Ruimte	
146	PvdD	Ellinoor Jorna	159		Er is alleen incidenteel geld beschikbaar voor asielbeleid terwijl we weten dat het aantal asielzoekers de komende jaren zal oplopen. De Tweede Kamer sprak al eens over een heuse “asielcrisis”. •Waarom is er niet gekozen voor een structureel geldbedrag of zelfs jaarlijks oplopend?	Dit bedrag is bedoeld ter uitvoering van de taken waarvoor uw Staten in de brief van 15 juni 2023 (2043601/2043613) zijn geïnformeerd. Het gaat hier onder andere om personele capaciteit ter ondersteuning van de provinciale regietafel asielopvang, taken gerelateerd aan RO- en woonbeleid, en eventuele ruimtelijke onderzoeken. In afwachting van de komst van de Spreidingswet en het nieuwe kabinet worden voor deze taken structurele middelen vanuit het Rijk voorzien. Om die reden gaat het hier om een incidenteel bedrag	Wouter Kegel	GS	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
147	PvdD	Ellinoor Jorna	107	§ 3.4	Op pagina 107 lezen we: "Wij zijn een aantrekkelijke werkgever waar medewerkers kunnen groeien en waar integriteit hoog in het vaandel staat". Medewerkers gaan actief de dialoog aan over diversiteit en inclusie, "Wij zijn trots op wat we als provincieorganisatie doen en wie we zijn.". Toch leveren de trefwoorden inclusie en lhbt, racisme en diversiteit niets op (behalve de termen diversiteit en inclusie met andere semantiek- Natuurinclusief/biodiversiteit) terwijl de provincie een erkende regenboog provincie is. Het stuk geeft weinig echte invulling aan dit thema. Zijn er structurele plannen om gemarginaliseerde groepen in veiligheid en tot hun recht te brengen de komende 4 jaar?	Het gaat om het uitdragen waarden. De provincie is een werkgever voor iedereen. Recent is door de commissaris van de Koning het opschrift van artikel 1 van de grondwet onthult bij de ingang van het Houtplein. Deze belangrijke waarden willen we voortdurend blijven uitdragen, in gedrag en handelingen. Als werkgever, en ook in onze relatie met de samenleving. Het vernieuwde beleid m.b.t. psychosociale arbeidsbelasting (waaronder seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en intimidatie en discriminatie) is recent vastgesteld. De implementatie wordt nu voorbereid en gaat binnenkort van start. Verder voeren we op dit moment een onderzoek uit hoe we onze culturele diversiteit kunnen verbeteren en versterken. Het uitdragen van waarden staat voorop. De provincie is een werkgever voor iedereen. Dat zit naar ons idee niet in het opschrijven van specifieke termen in beleid, maar in het zijn van een organisatie waarin iedereen zich thuis voelt.	Marielle Haller-Meijering	Arthur van Dijk	Bestuur	
148	PvdD	Ellinoor Jorna	16	1.1	1.1-1.2 stelt dat "de provincie voert actief beleid om gewenst gedrag te bevorderen en ongewenst gedrag tegen te gaan". •Doelt de provincie hiermee op de eerder genoemde integriteitsonderzoeken en bijvoorbeeld de trainingen in het inwerkprogramma of doelt de provincie hier ook mee binnen de maatschappij? •Welke soorten van gewenst gedrag krijgen hier de focus, gaat het ook om bijvoorbeeld informatieverstrekking en monitoring op het gebied van veiligheid en inclusie? Denk hierbij aan ableisme, racisme, homo en trans-fobie tegen gaan. •Wat is hier het "actieve" deel van het beleid? Wat gaat de provincie hier structureel voor doen?	De provincie doelt hierbij op integriteitsworkshops voor alle nieuwe medewerkers en voor bestaande sectoren maar ook voor politieke ambtsdragers, het voeren van beleid tegen psychosociale arbeidsbelasting, het bieden van handvatten (uit het voormalige programma DADEN) voor het elkaar aanspreken op gedrag en op het updaten van de gedragscodes voor ambtenaren en politieke ambtsdragers. Hoewel ambtenaren en, met name, politieke ambtsdragers in de samenleving een voorbeeldfunctie bekleden en er gesteld zou kunnen worden dat hun gedrag van zekere invloed is op het gedrag van inwoners van de provincie, wordt er niet actief beleid gevoerd dat zich richt op de maatschappij. We verwachten als provincie natuurlijk ook gewenst gedrag van onze opdrachtnemers, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen en inzet op het gebied van social return. Als provincie dragen we zodoende waarden van gewenst gedrag uit naar organisaties waar wij opdrachten aan gunnen. Ook wordt er gewerkt aan een norm voor gewenst gedrag, ten aanzien van het begrenzen van agressie en geweld tegen ambtenaren en politieke ambtsdragers. Ten aanzien van diversiteit en inclusie wordt ook beleid gevoerd, gericht op de eigen organisatie.	Jelle Rinzema/Alexander Dalenoort	Arthur van Dijk	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
149	PvdD	Ines Kostic	5	5.6	Hoeveel bedraagt het budget t.b.v. van specifiek de plantaardige eiwittransitie voor komende vier jaar? (dus nog los van andere investeringen in de landbouw)	In de uitvoeringsagenda 2023-2024 van de Voedselvisie is de inzet op de eiwittransitie terug te vinden bij de acties 2,3,4,5,6,11,14,15,16,17 en 18. De bijdrage is begroot rond de € 350.000. Voor de jaren 2025 en 2026 moet nog bepaald worden of er opnieuw een uitvoeringsagenda Voedselvisie wordt vastgesteld of dat op andere wijze invulling wordt gegeven aan de doelen van de Voedselvisie, bijvoorbeeld via het PPLG.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	
150	PvdD	Ellinoor Jorna	16	1.1	Onder het onderwerp bestuur, 1.1 Faciliteren voor de provincie, punt 2.3 stelt: De provincie stelt vanaf 2024 extra middelen beschikbaar voor communicatie en participatie. Deze gaan onder andere naar het scholieren programma, pride deelname, keti koti, inwonersparticipatie etcetera. • Wordt er hiervoor samengewerkt met en geluisterd naar belangenbehartigers zoals bijvoorbeeld het COC of The Black Archives? Er is in de vorige collegeperiode meerdere keren het belang van het betrekken van belangenbehartigers en organisaties besproken. • Neemt de besteding van de 215.000 euro die in het coalitieakkoord is begroot de taken van de provincie als regenboogprovincie in acht en het ondertekende stembusakkoord door het overgrote deel van de partijen? • Is er een compleet overzicht van het regenboogbeleid van de provincie?	In de uitvoeringsagenda 2023-2024 van de Voedselvisie is de inzet op de eiw	Otte Beeksma	Arthur van Dijk	Bestuur	
151	PvdD	Ellinoor Jorna	70	6.1	6.1-4.1 Het ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied dat de provincie opstelt met het Rijk weegt de thema's: gezonde leefomgeving, haveneconomie, circulaire economie, energietransitie, landschap en ecologie, woningbouw en water tegen elkaar af. • Wordt biodiversiteit ook meegenomen in dit verhaal? • Zo ja; waarom is ervoor gekozen dit niet explicieter te benoemen ondanks het uitroepen van de klimaat- en biodiversiteitscrisis vorig jaar?	Ja, biodiversiteit wordt meegenomen. In het Ontwikkelperspectief zijn het herstel van biodiversiteit en het versterken van de ecologie benoemd als opgaven. Ook zijn ze ruimtelijk meegenomen in de oplossingsrichtingen als onderdeel van de landschappelijke structuurversterkingen. Ook staat benoemd dat het herstel van de biodiversiteit een belangrijk argument is om de energietransitie en de economische transitie ter hand te nemen.	Marco Berkhout	Esther Rommel	Bestuur	
152	PvdD	Ellinoor Jorna	70	6.1	6.1-3.1 zegt: "De provincie besteedt extra aandacht aan omscholing van werknemers en mensen die nu niet werken naar sectoren die bijdragen aan de transitie." • Om welke sectoren gaat het hier precies? • En wordt er hierbij bijvoorbeeld ook extra aandacht besteed aan gemarginaliseerde groepen zoals migranten?	De provincie richt zich met haar A&O beleid op techniek en technologie ten behoeve van een duurzaam Noord-Holland. Verbinden van onderwijs met bedrijfsleven staat centraal. Sectoren waar we ons op richten zijn met name bouw- en installatie, haven en maakindustrie en agritech. De provincie heeft geen rol in het sociaal domein. Via het herstel- en duurzaamheidsfonds cofinancieren we momenteel projecten die werken aan de realisatie van laagdrempelige leerwerklocaties. Deze locaties zijn met name gericht op de doelgroep met meer afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder statushouders, om hen op het eigen niveau aan de slag te krijgen in de genoemde sectoren.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
153	PvdD	Ines Kostic	12		"Aandachtspunten met een (licht) negatieve score zijn: klimaat, natuur, circulaire economie, oppervlaktewater, verkeersveiligheid en de woningmarkt." Dit zijn juist de grote onderwerpen waar we luxe niet meer hebben om tijd te verliezen. Welke concrete extra maatregelen neemt de provincie komende vier jaar om de klimaat- en natuurrisis in samenhang en tijdig aan te pakken?	De provincie zet via het PPLG in op het in samenhang realiseren van doelen op het gebied van o.a. klimaat en natuur in het landelijk gebied. Zie hiervoor de startversie van het PPLG. De maatregelen die daarbij horen worden de komende jaren nog verder uitgewerkt.	Karen Arpad	Rosan Kocken	?	
154	PvdD	Ellinoor Jorna	69	6.1	De begroting richt zich onder meer in dit hoofdstuk erg op circulariteit en op onderzoek naar efficiëntie en vereenvoudiging van procedures etc. • Wordt er voor de circulaire transitie ook gekeken naar meer regulerende instrumenten via het VTH-proces en de mogelijkheden die hier liggen?	In 2021/22 zijn met alle vier de Omgevingsdiensten pilots uitgevoerd om tot ervaring te komen over het meenemen van circulaire doelstellingen in hun VTH-taken. In IPO-verband is vervolgens in september 2022 door de Bestuurlijke Advies Commissie Milieu, Toezicht en Handhaving de Bouwstenenvisie Circulaire Economie en Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving vastgesteld. Hierin zijn bouwstenen voor beleid opgenomen welke provincies kunnen opnemen in het eigen beleid voor de inzet van de VTH-taken voor de transitie naar een circulaire economie. Met de OD's in Noord-Holland worden gespreken gevoerd over de implementatie van deze bouwstenen. Met de MRA is een digitaal loket opgericht waar ondernemers op een laagdrempelige manier melding kunnen maken van belemmeringen in wet- en regelgeving. In het 'MRA platform wet- en regelgeving' worden casussen besproken met vertegenwoordigers van de provincies Noord-Holland en Flevoland, gemeenten, de Haven van Amsterdam en alle omgevingsdiensten van Noord-Holland en Flevoland om gezamenlijk tot oplossingen te komen. Ook is in opdracht van de provincie is een tool ontwikkeld voor bedrijven en de omgevingsdiensten om afvalstromen van bedrijven in kaart te brengen (Bedrijfsafvalprofiel) om daarmee inzichtelijk te maken hoe deze afvalstromen hoogwaardiger toegepast kunnen worden.	Jessica Schonewille	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
155	PvdD	Ines Kostic	12		"Aandachtspunten met een (licht) negatieve score zijn: klimaat, natuur, circulaire economie, oppervlaktewater, verkeersveiligheid en de woningmarkt." Dit zijn juist de grote onderwerpen waar we luxe niet meer hebben om tijd te verliezen. Welke concrete extra maatregelen neemt de provincie komende vier jaar om de KRW-doelen te halen?	Op dit moment richt de provincie zich op de KRW maatregelen die zijn opgenomen in het RWP 2022-2027. In aanvulling hierop voert de provincie samen met de waterschappen, gemeenten, PWN, RWS en OD's een pilot uit om meer grip te krijgen op indirecte lozingen. Uiteindelijk moet dit leiden tot herstel van achterstallig werk (wat speelt in heel Nederland) en versterking van de taken op vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor indirecte lozingen. Dit heeft o.a. een belangrijk raakvlak met het behalen van de KRW-doelen voor toxische stoffen en nutriënten. Ook vindt participatie plaats in het KRW-impulsprogramma waar de tussenevaluatie van het Rijk en doorrekening KRW-doelbereik onder vallen. Hiermee wordt bepaald of de doelen worden gehaald en of extra maatregelen mogelijk en nodig zijn. Daarnaast wordt in de uitwerking van het PPLG gezocht naar meekoppelkansen met de KRW, bijvoorbeeld in het ontwerp van de Groenblauwe dooradering. De waterschappen werken aan het uitvoeren van de maatregelen voor het bereiken van de KRW-doelen. Via het PPLG zet de provincie aanvullend in om maatregelen die ook bijdragen aan deze doelen. De startversie biedt daarvoor het meest recente overzicht. Op dit moment neemt de provincie geen extra maatregelen. De provincie voert samen met waterschap, gemeenten, PWN, RWS en OD's een pilot uit om meer grip te krijgen op indirecte lozingen. Uiteindelijk moet dit leiden tot herstel van achterstallig werk (wat speelt in heel Nederland) en versterking van de taken op vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor indirecte lozingen. Dit heeft oa een belangrijk raakvlak met het behalen van de KRW-doelen voor toxische stoffen en nutriënten. Ook vindt participatie plaats in het KRW-impulsprogramma waar de tussenevaluatie van het Rijk en doorrekening KRW-doelbereik onder vallen.	Tom Smeelen	Rosan Kocken	Landelijk gebied	Karen Arpad
156	PvdD	Ellinoor Jorna	69	6.1	In 6.1 bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie lezen we: De provincie wil zowel koploper zijn in de transitie naar circulariteit als de meest mkb-vriendelijke provincie zijn. •Deze twee zouden met elkaar op gespannen voet komen te staan. Is er vooraf al prioritering voor een van de twee?	Wij ervaren niet dat hier sprake is van het op gespannen voet staan van twee ambities. Er is dan ook geen prioritering voor één van deze twee doelstellingen.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
157	PvdD	Ines Kostic	12		"Aandachtspunten met een (licht) negatieve score zijn: klimaat, natuur, circulaire economie, oppervlaktewater, verkeersveiligheid en de woningmarkt." Het gebruik van grondstoffen is gestegen ipv gedaald. Welke concrete extra maatregelen neemt de provincie komende vier jaar om het gebruik van grondstoffen te doen dalen en de circulaire economie versneld te realiseren?	Vanuit de Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025 wordt ingezet op het stimuleren van circulair ondernemerschap en het verminderen van het primaire grondstofgebruik. Vanuit de Actieagenda zijn richtten verschillende acties zich op het verminderen van het grondstofgebruik. Er is o.a. een subsidieregeling voor circulaire ketensamenwerking opgesteld. Bedrijven die willen samenwerken in een keten om het gebruik van grondstoffen te verminderen. Ook is er een ketenaanjager circulaire bouw aangesteld. De ketenaanjager heeft als opdracht om de mogelijkheden voor circulair gebruik van bouwmaterialen in Noord-Holland Noord in kaart te brengen en bedrijven te ondersteunen bij het sluiten van grondstofketens. Het doel is om met betrokken bouwbedrijven, zorginstellingen, woningcorporaties en gemeenten te zorgen dat (secundaire) bouwmaterialen de komende jaren op grote schaal beschikbaar komen vanuit sloopprojecten worden gebruikt in toekomstige bouwprojecten om zo bijt te dragen aan een reductie van de primaire grondstofvraag in de bouwsector. Eind 2023 wordt een tussenevaluatie van de Actieagenda afgerond. Op basis van de tussenevaluatie worden acties voor het vervolg opgesteld.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Leefomgeving	
158	PvdD	Ines Kostic	15	P2	Sinds 2016 zijn overheden verplicht het VN-Verdrag Handicap toe te passen in eigen beleid. Dat kan door bijvoorbeeld rekening te houden met mensen met een beperking bij aanleg van infrastructuur, in eigen provinciale gebouwen, bij OV en mobiliteit, etc. Op welke wijze gaat de provincie hier komende jaren verder invulling aan geven?	Voor OV heeft provincie mede het bestuursakkoord toegankelijkheid getekend. Doel is om de komende jaren het OV verder toegankelijk te maken zodat in 2040 het OV volledig toegankelijk is. Toegankelijkheid van OV zit voor een groot deel in het toegankelijk maken van haltes, hiervoor zijn we wel deels afhankelijk van de medewerking van wegbeheerders. Een plan van aanpak wordt op dit moment opgesteld en zal begin volgend jaar ter kennisname naar PS gestuurd worden. Langs provinciale fietspaden wordt de komende jaren op veel plekken (ca. 200 km) kantmarkering aangebracht. Dit is o.a. ter verbetering van de zichtbaarheid voor slechtzienden.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
159	PvdD	Ines Kostic	23	P2	Een aantal jaar terug is een initiatiefvoorstel aangenomen waarin de provincie haar ambitie uitspreekt om een afvalloze provincie te worden. Welke maatregelen gaat de provincie daarvoor nemen komende vier jaar (o.a. in strijd tegen zwerfafval) en hoeveel geld is daarvoor vrijgemaakt?	Naar aanleiding van een ingediende motie is de pilot zwerfvuil ingezet. Deze pilot wordt nog geëvalueerd. Daarmee is het nog te vroeg voor beantwoording van de gestelde vraag. De beantwoording aan de Staten zal t.z.t. plaatsvinden middels afhandeling van de openstaande motie. We komen hier dus nog op terug.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
160	PvdD	Ines Kostic	12		De beschrijving bij het thema economie bij de Brede Basismonitor nog steeds niet in lijn met ingezette koers vanuit vorige GS en het aangenomen initiatiefvoorstel NH Impact. https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/economie; https://assets.partijvoordedieren.nl/assets/site/noordHolland/Initiatiefvoorstel-Impact-NH.pdf De provinciale visie op nieuwe economie zoals geschetst in o.a. de Omgevingsvisie en de Uitvoeringsagenda Economie rijmt niet met achterhaalde beschrijving die nu op de website van de Brede Basismonitor staat. In de Uitvoeringsagenda staat: "Iedere Noord-Hollander moet de mogelijkheid hebben om deel te nemen in de economie en bij te dragen aan duurzame economische ontwikkeling. Een economie die de brede welvaart versterkt, brengt ook geen schade toe aan de ecologie, biodiversiteit en dierenwelzijn." Uit het initiatiefvoorstel NH Impact is onder andere gekomen dat GS zal kijken naar: - actualisering van indicatoren voor "Economie" op een manier dat de doelen die de provincie belangrijk vindt in de duurzame betekenis-economie, beter naar voren komen. Zoals boven zelf door provincie beschreven "een economie die geen schade brengt aan ecologie, biodiversiteit en dierenwelzijn." - actualisering van de beschrijving van het thema "Economie" op de website van de Brede Basismonitor. opdat het beter aansluit bij de ambities van een brede welvaartseconomie, een "economie die de brede welvaart versterkt, brengt ook geen schade toe aan de ecologie, biodiversiteit en dierenwelzijn".² - de doelenboom in de begroting zo aan te passen, dat de doelen die de provincie belangrijk vindt in de duurzame betekenis-economie, beter naar voren komen. a) Wanneer wordt dit volledig uitgevoerd en aangepast? b) Op welke wijze gaat de provincie bij het thema economie monitoren en reflecteren op de vraag of we op weg zijn naar een economie "die geen schade toebrengt aan ecologie, biodiversiteit en dierenwelzijn."?	Een brief met de stand van zaken rond het genoemde initiatiefvoorstel volgt op korte termijn. Op dit moment monitoren we het begrip 'brede welvaart' via de Brede Basismonitor Noord-Holland. Dit is geen beleidsmonitor waarin de maatschappelijke effecten van het beleid worden gemeten, maar een trendmonitor. Hiermee worden ook statenfracties ondersteund om deze trends te interpreteren, te reflecteren en te wegen naargelang de politieke achtergrond van de fractie. Het economisch beleid heeft op dit moment geen beleidsmonitor. Bij het opstellen van nieuw economisch beleid zullen we meenemen hoe onze beleidsdoelen vertaald kunnen worden in objectief meetbare indicatoren.	Henk Fernée	Esther Rommel	Bestuur	
161	PvdD	Ines Kostic	12		We zouden in kader van het initiatiefvoorstel NH Impact kijken hoe we de indicatoren voor economie meer zouden kunnen laten aansluiten op het meten van wat we eigenlijk met economie willen: een groene economie binnen draagkracht van de planeet. "Het beeld bij het thema werk is overwegend positief: alle trends zijn stabiel of bewegen in de gewenste richting. Veel mensen hebben een baan, de werkgelegenheid is hoog en de werkloosheid laag." In het kader van in kaart brengen van ontwikkelingen richting groene economie, is het mogelijk om te kijken hoe het staat met werkgelegenheid in fossiele sector en industrie ten opzichte van groene banen?	Wij gaan dit bekijken bij de doorontwikkeling van de Brede Basismonitor. Hiervoor is wel vereist dat een eenduidige landelijke definitie bestaat.	Henk Fernée	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
162	PvdD	Ines Kostic	23	P2	Energiebesparing zou volgens experts prioriteit moeten zijn. In 2021 voldeed slechts 9% van de bedrijven in Noord-Holland volledig aan de al jaren bestaande wettelijke plicht om energie te besparen. De provincie Overijssel in samenwerking met de Omgevingsdiensten concludeerde onlangs: "Onderzoek heeft aangetoond dat één toezichthouder een energiebesparing kan opleveren die gelijk staat aan de plaatsing van vijf windmolens. Dat is een enorm potentieel, die momenteel nog niet wordt benut." a) Bedrijven dienen aan de wet te voldoen en de provincie dient dat te handhaven. Hoeveel procent van de bedrijven voldoet aan de energiebesparingsplicht in Noord-Holland anno 2023? Wanneer wordt gehandhaafd bij bedrijven die er niet aan voldoen? b) Hoeveel budget is gereserveerd om huishoudens te helpen met energiebesparing voor komende vier jaar? Komt GS met een actieplan?	In het Energiebesparingsakkoord Noord-Holland 2022-2025 hebben de provincie Noord-Holland en de gemeenten samen afspraken gemaakt om bedrijven in de regio aan te moedigen energie te besparen. De provincie stelt € 8 miljoen beschikbaar voor dit doel, waarbij gemeenten de helft van de toezichtskosten voor hun rekening nemen. De provincie verleent vergunningen aan ongeveer 110 complexe bedrijven met wettelijke besparingsverplichtingen, terwijl gemeenten dit doen voor ongeveer 15.000 andere bedrijven met besparingsverplichtingen. Het toezicht op de 19 grootste (ETS) bedrijven in Noord-Holland valt onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. Omgevingsdiensten controleren namens gemeenten en provincies of bedrijven zich aan de energiebesparingsregels houden. Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder uit te voeren. Dit is de energiebesparingsplicht. De energiebesparingsplicht geldt voor locaties van bedrijven en instellingen die per jaar vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas(equivalent) gebruiken. Omdat onze invloed op energiebesparing van andere actoren zeer beperkt is, hebben we hiervoor geen energiebesparingsdoel opgenomen. Dat gezegd hebbende Energiebesparing is in het Nationaal Plan Energiesysteem. Kern van het Nationaal Programma Energie Besparing is het stellen van concrete sectorale besparingsdoelen om daar met gerichte maatregelen actief op te sturen. Het is de bedoeling dat het programma nog dit jaar van start gaat.	Suzanne van Noort	Jeroen Olthof	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
163	PvdD	Ines Kostic	23	P2	Het Rijk zegt dat wat betreft CO₂-uitstoot in 2030, "het streven is zelfs 60% vermindering". De provincie Noord-Holland committeert zich aan het landelijk klimaatakkoord en de daarna gemaakte afspraken om voor 2030 55% CO₂-reductie te halen ten opzichte van 1990. a) Is de provincie zich ook bereid te committeren aan het streven van het Rijk van 60%? Zo nee, waarom niet? b) Om de klimaatcrisis eerlijk en op tijd aan te pakken is een veel snellere reductie van CO₂ nodig. Gaat de provincie mogelijkheden zoeken om waar kan nog meer CO₂eq-reductie te realiseren en daarvoor lobbyen in Europa en bij het Rijk?	a) Wij hebben op dit moment nog onvolledig inzicht in het aantal bedrijven dat voldoet aan de energiebesparingsplicht. Omdat GS het belangrijk vinden dat bedrijven aan deze plicht voldoen hebben provincie, de Noord-Hollandse gemeenten en de omgevingsdiensten het Energiebesparingsakkoord gesloten. In dit akkoord zijn afspraken gemaakt over hoe wij bedrijven met een wortel en stokaanpak aanzetten om te voldoen aan de energiebesparingsplicht. Voor de uitvoering van dit akkoord heeft de provincie € 8 miljoen beschikbaar gesteld. Met het akkoord zijn de volgende doelen gesteld: eind 2023 moeten alle bedrijven met energiebesparingsplicht geïnformeerd zijn over hun energiebesparingsplicht en hoe zij daar aan kunnen voldoen. In 2026 moeten alle bedrijven aan deze plicht voldoen. Om de voortgang van het akkoord te kunnen volgen werken wij samen met de omgevingsdienst aan een monitoringsysteem. uitvoerbaar zijn om effectief te zijn als richtsnoer. Op dit moment wordt een reductie van 55% beschouwd als de meest haalbare doelstelling. b) Om de klimaatcrisis doeltreffend aan te pakken, blijven we samenwerken met het Rijk en andere partners om waar mogelijk CO₂-eq. reducties te realiseren. De ruimte voor zelfstandige ambities van de provincie is beperkt, gezien onze rol. We volgen met interesse het beleid van het Rijk. Bovendien is de Wetenschappelijke Klimaatraad momenteel bezig met het beoordelen of de bestaande ambities voldoende zijn in het licht van de zich ontwikkelende klimaatverandering. We blijven betrokken bij deze discussies en blijven openstaan voor aanpassingen in ons beleid op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten en beleidsontwikkelingen.	Suzanne van Noort	Jeroen Olthof/ Rosan Kocken	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
164	PvdD	Ines Kostic	24	2.1	In de doelen onder provinciale bijdrage aan de energietransitie wordt geen doel tot energiebesparing aangegeven. Dit terwijl bijvoorbeeld gemeente Amsterdam wel een duidelijk doel voor energiebesparing heeft. Dit terwijl besparing van energie in het coalitieakkoord staat. Kan voor de commissievergadering deze omissie worden gecorrigeerd en een duidelijk doel voor energiebesparing geformuleerd?	In het Energiebesparingsakkoord Noord-Holland 2022-2025 hebben de provincie Noord-Holland en de gemeenten samen afspraken gemaakt om bedrijven in de regio aan te moedigen energie te besparen. De provincie stelt € 8 miljoen beschikbaar voor dit doel, waarbij gemeenten de helft van de toezichtskosten voor hun rekening nemen. De provincie verleent vergunningen aan ongeveer 110 complexe bedrijven met wettelijke besparingsverplichtingen, terwijl gemeenten dit doen voor ongeveer 15.000 andere bedrijven met besparingsverplichtingen. Het toezicht op de 19 grootste (ETS) bedrijven in Noord-Holland valt onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. Omgevingsdiensten controleren namens gemeenten en provincies of bedrijven zich aan de energiebesparingsregels houden. Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder uit te voeren. Dit is de energiebesparingsplicht. De energiebesparingsplicht geldt voor locaties van bedrijven en instellingen die per jaar vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas(equivalent) gebruiken. Omdat onze invloed op energiebesparing van andere actoren zeer beperkt is, hebben we hiervoor geen energiebesparingsdoel opgenomen. Dat gezegd hebbende Energiebesparing is in het Nationaal Plan Energiesysteem. Kern van het Nationaal Programma Energie Besparing is het stellen van concrete sectorale besparingsdoelen om daar met gerichte maatregelen actief op te sturen. Het is de bedoeling dat het programma nog dit jaar van start gaat.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
165	PvdD	Ines Kostic	30	2.2	"In het traject van verduurzaming van Tata Steel, de groenstaalroute, zorgt de provincie voor de randvoorwaarden die nodig zijn voor een goede en zorgvuldige vergunningverlening." Welke randvoorwaarden worden hier concreet bedoeld?	Het is mogelijk om energiebesparingsdoelen te ontwikkelen voor de provincie Noord-Holland. Vervolgens kunnen wij als provincie bepalen hoe we willen bijdragen aan deze doelen en wat andere actoren en partijen voor rol hebben. De bevoegdheden van de provincie op het gebied van energiebesparing zijn echter beperkt tot bedrijven en bedrijventerreinen. Hier zijn doelen en normen voor. Buiten onze directe bevoegdheden, ook wat betreft andere doelgroepen dan bedrijven, is het per definitie een inspanningsverplichting en geen resultaatverplichting. Dat gezegd hebbende energiebesparing is in het Nationaal Plan Energiesysteem (2023) opgenomen als één van de belangrijkste pijlers. Kern van het Nationaal Programma Energie Besparing is het stellen van concrete sectorale besparingsdoelen en om daar met gerichte maatregelen actief op te sturen. Het is de bedoeling dat het programma nog dit jaar van start gaat. Het ligt voor de hand om hier met de inspanningen van de provincie op aan te sluiten.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
166	PvdD	Ines Kostic	30	2.2	"Voor PFAS vertegenwoordigt Noord-Holland zowel ambtelijk als bestuurlijk het IPO in overleggen met het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UvW). Het doel is het aanpakken van knelpunten in de uitvoering en het beheer van projecten en op het gebied van mogelijk conflicterende beleidskaders." a) Waar liggen de grootste problemen met PFAS in Noord-Holland? Is dat ook bij Schiphol? b) Wat wordt er gedaan aan handhaving? c) Welke knelpunten ziet de provincie en wanneer krijgt PS een notitie toegestuurd over de aanpak?	a) In de provincie vindt een inventarisatie plaats naar de zogenaamde aandachtslocaties PFAS. Hierover bent u geïnformeerd per brief (december 2022, 961796/1940676). Dit zijn locaties waar mogelijk een onaanvaardbaar humaan risico of een risico voor de drinkwatervoorziening aanwezig is en eventueel beheers- dan wel saneringsmaatregelen nodig zijn om deze risico's ongedaan te maken. Naar verwachting wordt dit onderzoek dit jaar afgerond. PS zal worden geïnformeerd over de uitkomsten. Bekend is dat bij Schiphol bodemverontreiniging met PFAS aanwezig is. Hier is geen sprake van onaanvaardbare risico's voor de mens of het drinkwater. b) Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn bevoegd gezag in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) voor bodemsaneringen. De VTH-taken voor bodemsanering zijn gemandateerd aan de omgevingsdiensten, waarover afspraken worden gemaakt in de uitvoeringsovereenkomsten. De meeste bodemverontreinigingen met PFAS zijn beperkt en leiden niet tot overschrijding van het saneringscriterium. Gemeenten zijn in dat geval bevoegd gezag voor grondverzet, conform het Besluit Bodemkwaliteit. c) Het Rijk heeft geen beleid voor het saneren van PFAS verontreinigde bodems. De provincie heeft daartoe reeds in 2017 een eigen beleidsregel PFAS vastgesteld, die daarna 2 maal is geactualiseerd (december 2022, 1948319/1948409). Voor PFAS in bodem zijn (nog) geen landelijke normen vastgesteld, mede omdat er nog veel onderzoek plaatsvindt naar de stofgroep PFAS. Wel zijn tijdelijke normen (INEV's) door het Rijk vastgesteld, alsmede een Handelingskader voor het omgaan met PFAS-houdend grond en slib. Geconstateerd is dat de bodemwetgeving (Handelingskader PFAS) en de waterwetgeving (Kader Richtlijn Water) op onderdelen niet op elkaar aansluiten. In het projectteam PFAS werkt I&W samen met de koepels IPO, VNG en UvW aan het uitwerken van verschillende sporen om PFAS in de bodemregelgeving op te nemen. De aanwezigheid van PFAS in de bodem kan, ook als er geen sprake is van sterke verhogingen of van onaanvaardbare risico's, een probleem vormen bij de uitvoering van projecten (grondverzet) omdat de technieken om grond te reinigen beperkt of zeer kostbaar zijn. Ook bij natuurprojecten in het duingebied wordt dit knelpunt ervaren, waarbij het gehalte PFAS in de af te voeren strooisellaag/plaggen te hoog is om elders te kunnen worden toegepast of te worden verwerkt als compost en geen geschikte reinigingstechniek voorhanden is. Provinciale staten worden jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de provinciale bodemtaken, waaronder de omgang met PFAS in de bodem.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
167	VVD	Klaas-Jeroen Terwal	12		Uit de trends in de Brede Basismonitor 2023 blijkt dat het vertrouwen in de economie bij Noord-Hollandse consumenten sterk is afgenomen en eind 2022 fors negatief was. Dit in tegenstelling tot Noord-Hollandse ondernemers die aanmerkelijk positiever zijn. Wat verklaart dit verschil?	Dit zijn verschillende variabelen. Consumentenvertrouwen kijkt naar de koopbereidheid en het economisch sentiment van consumenten. Deze zaken werden in 2022 mogelijk negatief beïnvloed door de oorlog in Oekraïne, de hoge inflatie en de energiecrisis. Ondernemersvertrouwen bestaat uit een economisch verwachtingscomponent en de ontwikkeling van recente resultaten, en was sinds de coronacrisis sterk gerelateerd aan de geldende coronamaatregelen, vooral bij bedrijfstakken die direct door lockdowns werden geraakt. Het loslaten van deze maatregelen medio 2022 is een mogelijke verklaring voor de positieve scores van het ondernemersvertrouwen.	Henk Fernée	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
168	PvdD	Ines Kostic	45	4.1	Eerder is door GS toegezegd dat de provincie als beleidsdoel heeft niet alleen het aantal menselijke slachtoffers naar nul, maar ook het aantal dierlijke slachtoffers. Terecht, want mensen (en de provincie met haar infrastructuur) neemt steeds meer leefruimte van dieren in. Dan is het onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat er zo min mogelijk slachtoffers vallen. De score voor verkeersveiligheid is nu negatief, maar er worden geen gegevens gebruikt voor aantal dierlijke slachtoffers om in te kunnen schatten of we enigszins richting ons beleidsdoel voor verkeersveiligheid bewegen. a) Kan worden verkend of er bestaande cijfers zijn m.b.t. wildaanrijdingen, die de provincie kan gebruiken om te kunnen betrekken bij evalueren van inspanningen van provinciaal beleid op dit gebied? b) Welke acties gaat de provincie komende vier jaar inzetten om te voorkomen dat dieren bij oversteken van wegen worden aangereden? c) Rijkswaterstaat plaatst palen langs wegen om aanrijdingen met roofvogels als uilen te voorkomen: .. Maakt de provincie hier ook gebruik van langs haar eigen wegen? Kan de provincie de kosten inzichtelijk maken van het plaatsen van een aantal palen langs eigen wegen?	a: Binnen de provincie worden wildaanrijdingen niet bijgehouden. Alleen in geval van schade bij wildaanrijdingen wordt soms de politie ingeschakeld. dan komt deze informatie ook beschikbaar bij de provincie. b: Bij de subsidieregeling 'kleine infrastructuur' worden alle aanvragen ook beoordeeld op impact op doorsnijding van natuurgebieden en of er voldoende gedaan is om ongevallen met dieren te voorkomen. c: De provincie plaatst bij groot onderhoud en bij verbeteringsprojecten indien nodig zogenaamde Kerkuilrollers bij vervanging van hectometerpaaltjes. Zo zijn recent bij de N242 deze rollers geplaatst.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	https://www.rijkswaterstaat.nl/nieuws/archief/2021/03/men-t-rollers-en-uilenpalen-bescherm-rijkswaterstaat-kerkuilen-langs-snelweg#:~:text=De%20palen%20worden%20oop%20plekken,waar%20ze%20naartoe%20kunnen%20vliegen
169	GroenLinks	L. Peter Korzelius	81	7.2	7.2.2. De enorme stijging van de vennootschapsbelasting tot ruim 3,6 miljoen is het gevolg vanwege de hoger geraamde grondopbrengsten van PolanenPark C.V. Wat is de achtergrond hiervan?	De hogere raming grondopbrengst PolanenPark vloeit voort uit een hogere grondwaarde die is toegerekend aan een mogelijk datacenter op de laatste uitgeefbare kavel.	Wim Voordenhout/Florien Goosens	Esther Rommel	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
170	GroenL inks	Peter Korzelius	79	7.1	De uitkering provinciefonds laat in 2026 een daling zien met haast 13 miljoen, kan het college ons informeren over de laatste stand van zaken van de gesprekken van IPO en rijk over de uitkering in het “ravijnjaar” en de jaren daarna?	In het coalitieakkoord Rutte IV is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling. In de meicirculaire van het lopend jaar wordt de loon- en prijs-tranche van het lopend jaar vastgezet. In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het gemeente-en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bbp. Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp (8 jaar), waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel ‘op niveau’ blijven. Het overhedenoverleg van 6 september stond in het teken van de financiën van decentrale overheden. Onderwerp van gesprek: de balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht van de overheden. Dit vanuit de gedeelde verantwoordelijkheid en urgentie om aan de maatschappelijke opgaven voor Nederland te werken. Daarbij is ook gesproken over het belang dat de financiële middelen daarmee in evenwicht zijn. Daarin zijn de volgende concrete afspraken gemaakt -Voor het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv, het overleg tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen) van oktober wordt in kaart gebracht welke plussen en minnen er zijn ontstaan in de financiën van de medeoverheden. Inclusief de opschalingskorting. Het is aan een nieuw kabinet om over deze opschalingskorting besluiten te nemen. Mocht er in april 2024 nog geen nieuw kabinet zijn, dan beslist het demissionaire kabinet bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota, ook in het licht van de overheidsfinanciën op dat moment. -Bij het BOFv bespreken we ook de mogelijkheden om incidentele middelen en overschotten in te zetten als structureel dekkingsmiddel. De fondsbeheerders (de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën) werken hiervoor in goed overleg met gemeenten en toezichhouders een aantal voorstellen uit. Dit kan medeoverheden helpen financiële tekorten tijdelijk te overbruggen. -Ter voorbereiding op een nieuw kabinet, brengen het rijk en medeoverheden in kaart welke mogelijkheden er met de huidige uitvoeringskracht zijn voor het realiseren van de grote maatschappelijke opgaven. Ook de actuele financiële stand van zaken wordt in kaart gebracht, net als de plussen en minnen in het gemeentefonds en het provinciefonds. Voor een aanpassing van de financieringssysteem wordt een aantal varianten uitgewerkt. -Er komt een jaarlijks Overhedenoverleg en de decentrale overheden worden goed betrokken bij het formatieproces.	Wouter Kegel/ Joris Koning	Esther Rommel	Bestuur	
171	PvdD	Ines Kostic	12		Op website van Brede Basismonitor staat: “Schiphol is een essentieel onderdeel van de Noord-Hollandse economie en speelt een belangrijke rol in de internationale connectiviteit van Nederland.” Er zijn al verschillende rapporten uitgekomen die laten zien dat Schiphol van minder waarde is voor de economie als altijd voorgesteld door de overheid. Wanneer worden deze inzichten overgenomen door de provincie?	Zoals in het coalitieakkoord beschreven is Schiphol is met onder meer haar multimodale hubfunctie economisch en voor de werkgelegenheid van groot belang. Tegelijkertijd heeft het vliegverkeer een impact op de leefomgeving. Het vinden van een goede balans hiertussen vraagt	Michiel de Graef	Esther Rommel	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
172	VVD	Klaas-Jeroen Terwal	12		Uit de trends in de Brede Basismonitor 2023 blijkt dat Noord-Holland relatief meer voortijdig schoolverlaters kent dan andere provincies. Waardoor komt dit? Licht hier een rol voor de provincie om dit samen met Rijk, gemeenten en onderwijsinstellingen tegen te gaan? Zo ja, wordt hier door de provincie met genoemde partijen ook actie op ondernomen en hoe ziet deze actie eruit?	De verschillen tussen provincies zijn niet groot. Noord-Holland scoort net wat slechter dan het NL gemiddelde en er zijn 4 provincies die nog lager scoren. De trendontwikkeling door de tijd is echter positief voor Noord-Holland. Dit is complexe problematiek waarbij vele factoren een rol spelen. Doorgaans scoren de grotere steden en de perifere regio's aan de randen van Nederland slechter. Binnen Noord-Holland zijn de scores voor vooral Amsterdam maar ook de Kop van Noord-Holland en de regio IJmond dan ook slechter. We agenderen dit thema wel bij de onderwijsinstellingen, maar hebben in het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten geen rol. Dat ligt bij de onderwijsinstellingen zelf.	Henk Fernee	Esther Rommel	Bestuur	
173	GroenLinks	Peter Korzelijs	46	4.1	Voor 2023 was voor de HOV Huizen 4,4 miljoen uitgetrokken, voor 2024 niets. De realisering van de HOV Huizen stagneert door een conflict met de aannemer. Is het te verwachten dat de provincie in 2024 een aanvullende bijdrage moet verstrekken om de aanleg mogelijk te maken?	De provincie heeft in 2021 met de gemeente afspraken gemaakt over een vaste bijdrage aan de HOV Huizen (als onderdeel van HOV 't Gooi), waarbij de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering en risicodragend is. Dit is in 2021 en 2022 met twee subsidiebeschikkingen vastgelegd. Deze wordt in diverse termijnen als voorschot uitbetaald. De provincie is niet gehouden een aanvullende bijdrage te verstrekken als de kosten hoger uitvallen dan verwacht.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
174	GroenLinks	Peter Korzelijs	26	2.1	Tennet verleent een bijdrage in het PIP hoogspanningsstation A9-zuid, wat is het aandeel in de totale kosten van het hoogspanningsstation? Is de rest voor rekening van Alliander of provincie ?	De exacte kosten van de aanleg (proces en realisatie) van een 380kV hoogspanningsstation zijn niet openbaar maar bedragen voor station zoals A9-Zuid volgens Netbeheer Nederland minimaal 100 miljoen euro (zie Basisdocument_over_energie-infrastructuur_143.pdf (netbeheernederland.nl)). De provincie draagt niet bij aan de kosten van de realisatie van dit station. Deze kosten worden volledig gedragen door TenneT. TenneT draagt naast de kosten voor realisatie ook de bijkomende kosten voor het proces (bijvoorbeeld kosten voor onderzoek en vergunningen). De in de begroting opgenomen inkomsten zijn een bijdrage van TenneT in ambtelijke kosten voor de ruimtelijke procedure die de provincie uitvoert. (PIP wordt projectbesluit onder de Omgevingswet).	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
175	GroenLinks	Peter Korzelijs	9 en 52	4.4	4.4 Wat is de reden dat er voor verbetering en verduurzaming infrastructuur geen geld wordt uitgetrokken?	In het iMPI staat dat we € 7.500.000 aan verduurzamen uitgeven in diverse projecten. Dit is opgenomen in de NIKG 2020-2023. Daarvoor geldt dat dit, uit de eigen kredietruimte afgezonderde, bedrag nog niet geheel benut is. In het huidige iMPI wordt nog een voorstel gedaan voor verdere besteding. Dit betreft de extra kredietaanvragen in het iMPI dat tegelijk met de Begroting behandeld wordt. Daarin wordt extra geld voor het gebruik van hout in het project OLV/Bereikbaarheid Royal Flora Holland ingezet. In de actualisatie van de NIKG zullen we voorstellen voor duurzaamheidsmaatregelen integraal onderdeel van de projectaanpak uit laten maken.	Han Roebers	Jeroen Olthof	Ruimte	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
176	GroenL inks	Paul Laport	194	2	Een deel van het Gezonde Leefomgeving-budget wordt besteed aan sanering van asbestdaken. Om hoeveel dak(oppervlakte) gaat het ongeveer? Er bestaat een asbestdaken- kaart, dus dat is waarschijnlijk wel makkelijk op te zoeken. En gaat het dan om daken van provinciale gebouwen? Of is het subsidie vanuit de provincie? Graag iets meer toelichting hierop.	Voor de sanering van asbestdaken is geen budget vanuit de provincie uitgetrokken omdat er nadat er geen verbod op asbestdaken is ingevoerd in Nederland, er ook geen landelijk fonds is gekomen om mogelijk aan deel te nemen. Er is daarom ook niet in voorzien vanuit het budget voor gezonde leefomgeving.	Tom Smeelen	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
177	GroenL inks	Walter Freeman	47	4.2	Op welke manier wordt het voorzieningenniveau 'zoveel mogelijk' gelijk gehouden aan 2023, als we ook te maken hebben met stijgende kosten en personeelstekorten?	In de kaderbrief 2023 is tot 2028 extra geld uitgetrokken voor openbaar vervoer om daarmee deze doelstelling waar te kunnen maken. Feit is wel dat OV in financieel zwaar weer zit, in DOVA (Decentrale OV Autoriteiten) en IPO verband wordt gelobbyd in Den Haag voor extra geld voor openbaar vervoer. Daarnaast monitoren wij maandelijks met onze vervoerder de ontwikkeling van de chauffeursbeschikbaarheid om daarmee een stabiele dienstregeling te kunnen bieden aan onze inwoners.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Leefomgeving	
178	GroenL inks	Nicole van der Waart	27		De brede basismonitor heeft 3 indicatoren voor de bijdrage aan de energietransitie. deze data is beschikbaar tot 2020. Wanneer kan hier nieuwe data aan toegevoegd worden, actuele data is immers nodig om beleid te toetsen.	Nieuwe data komt dit najaar. Dit hangt samen met de actualisatie van het Dashboard Energietransitie.	Henk Fernée	Rosan Kocken	Leefomgeving	
179	GroenL inks	Nicole van der Waart	25	2.1	Bij: Ter bevordering van de warmtetransitie: waarom wordt hier niet genoemd dat onderzocht wordt wat de kansen zijn van een provinciaal warmtebedrijf.	In de aanvraag voor regionale ondersteuning bij het NPLW (SPUK-regeling) zit onderzoeksbudget voor deze vraag. Het NPLW zelf gaat op landelijk niveau ook onderzoek doen naar publieke warmtebedrijven. Onderzocht wordt of dit in gezamenlijkheid met alle provincies kan worden opgepakt. Ook het IPO gaat naar de rol van de provincies kijken in de organisatie van warmte(net)bedrijven	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
180	GroenL inks	Nicole van der Waart	25	2.1	Er wordt gesteld dat de provincie bijdraagt aan windenergie op zee. Kunt u aangeven op welke wijze dit gebeurt?	Het ontwikkelen van windenergie op zee is primair een Rijksaangelegenheid en valt op te delen in twee delen: ontwikkeling windparken en het aan land brengen van de energie. De provincie is alleen betrokken bij het tweede deel. Hiervoor heeft het Rijk het programma Verbindingen Aanlandingen Wind op Zee (VAWOZ) opgezet. De provincie is hierbij betrokken vanuit de specifieke gebiedskennis, de aansluiting bij andere dossiers zoals PMIEK, NOVEX en Ruimtelijk Voorstel en voor de afstemming met (regionale) partners.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	
181	GroenL inks	Nicole van der Waart	24	2.1	Wanneer is het onderzoek naar relatie windturbines en gezondheid ism RIVM/GGD naar verwachting beschikbaar?	Wij hebben navraag bij RIVM gedaan maar nog niet duidelijk is wanneer onderzoek beschikbaar is. Zodra we dit hebben delen we het met de Staten. Via deze link kunt u zien wat de laatste wetenschappelijke inzichten zijn https://www.rivm.nl/windenergie/windmolens-gezondheid	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	https://www.rivm.nl/windenergie/windmolens-gezondheid

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
182	GroenLinks	L. Anouk Gielen	22	1.4	In 2023 waren de kosten voor het behartigen van provinciale belangen op Europees niveau eenmalig hoger, onder andere vanwege cofinanciering van EU projecten. Is er voor 2024 en de jaren daarna ook (al) zicht op projecten die om cofinanciering vragen?	De uitvoeringsregeling 'Subsidie cofinanciering Europese programma's EFRO en Just Transition Fund-IJmond Noord-Holland 2023' is op 5 september 2023 door GS vastgesteld met een subsidieplafond van 2.623.000 euro. De regeling loopt van 03-10-2023 tot en met 22-12-2026 (het einde van de huidige begrotingsperiode van de Europese Unie). De uitvoeringsregeling is begroot in 2023, maar wordt bij onderbesteding overgeheveld naar de volgende jaren. Hiermee verwachten we dus ook de komende jaren EFRO en JTF projecten te kunnen cofinancieren.	Coby Riensema	Esther Rommel	Bestuur	
183	PvdD	Ines Kostic	63	5.4	Er is al een brede discussie geweest over loodvrij jagen op vissen. PS heeft GS onderzoek laten doen om in voorwaarden bij verhuren van visrechten op te nemen dat er niet mag worden gevestigd met lood. Zoals meerdere andere overheden hebben gedaan, waaronder waterschap AGV. Dat bleek ook uitvoerbaar. PS vroeg om die maatregel te verkennen, juist omdat het probleem sinds de jaren 80 speelt en pilots met financieren van loodvrijvissen met belastinggeld niet hebben geholpen. Er is desondanks al belastinggeld weggegooid voor loodvrijvissen dit jaar. Is GS van plan om komende jaren opnieuw daarvoor geld beschikbaar te maken, zonder in de voorwaarden bij verhuur van visrechten op te nemen dat gebruik van zeer zorgwekkende stof lood verboden is? Zo ja, hoeveel geld precies per jaar?	Op de lijst buiten uitvoering staan twee bijdragen voor pilotprojecten loodvrij vissen. Deze zijn in 2023 geschikt. Het is niet onze intentie om de pilot uit te breiden en/of te verlengen.	Karen Arpad	esther rommel	Landelijk gebied	
184	PvdD	Ines Kostic	12		"Bij de indicatoren voor internationale bereikbaarheid nam na de coronacrisis de overslag – het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van goederen of materialen – in het Noordzeekanaalgebied weer toe, evenals het vliegverkeer op Schiphol." Waar precies in de Brede Basismonitor staat de indicator voor "internationale bereikbaarheid"? Welke indicatoren zijn dat?	Deze staan bij het thema Bereikbaarheid Zie: https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/schiphol en https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/noordzeekanaalgebied	Henk Fernée	Jeroen Olthof	Ruimte	https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/schiphol en https://cijfers.noord-holland.nl/dashboard/dashboard-brede-basismonitor/noordzeekanaalgebied

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
185	PvdD	Ines Kostic	12		“Informatie over de impact van Noord-Holland op brede welvaart elders in de wereld is niet beschikbaar op provinciaal niveau Het CBS meldt hierover voor hun regionale monitor brede welvaart: “de dimensie brede welvaart ‘elders’ valt zelfs in zijn geheel af, omdat dit conceptueel complexer is dan op nationaal niveau” Onze impact ‘elders’ is belangrijk voor bewustwording over het feit dat wat we hier doen ook bepaalde impact heeft op mensen, dieren en hun leefomgeving elders in de wereld. Als daar geen provinciale cijfers voor beschikbaar zijn, dan is het alsnog van belang om de landelijk bekende cijfers daarover mee te nemen in de trendanalyse, zoals we dat ook doen voor macro-economische ontwikkelingen. Kunnen die landelijke gegeven over onze impact ‘elders’ zodra beschikbaar worden meegenomen in de trendanalyse en beschouwingen binnen de P&C?	De mogelijkheden hiervoor gaan we verkennen bij de volgende versie van de Brede Basismonitor.	Henk Fernee	Esther Rommel	Bestuur	
186	PvdD	Ines Kostic	55	5.6	PS heeft vaker gevraagd om kopers in duurzame en diervriendelijke landbouw/akkerbouw (zoals Caring Farmers en biologische en eiwitboeren) actief te betrekken bij PPLG en gebiedsprocessen. Dat betekent een netwerk van koplopers die kan worden aangeboord om aan te schuiven bij verschillende gebiedsprocessen, om te zorgen dat mensen in bepaalde gebieden ook externe inspiratie krijgen. Hoe worden koplopers straks precies betrokken in de landbouwtransitie? Hoeveel geld is hiervoor vrijgemaakt?	Koplopers op allerlei gebieden, spelen een belangrijke rol in de uitvoeringsstrategie van het PPLG. We hebben meerdere koplopers in beeld en momenteel werken we het proces in overleg met het Rijk verder uit.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	
187	PvdD	Ines Kostic	55	5.6	Er zijn Europese en landelijke doelen voor bio-based en circulair ontwikkelen. Daarvoor zijn bio-based materialen nodig en dat biedt kansen voor boeren en de landbouwtransitie. Dat levert ook winst op voor klimaat en natuur. a) Hoeveel geld wordt vrijgemaakt op bio-based teelt te stimuleren en op te schalen? b) Welke activiteiten gaat GS ondernemen om dit te stimuleren?	a) Vanuit landbouw zijn geen geld en activiteiten voor biobased teelt in de begroting opgenomen. Vanuit de Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de kansen voor productie, verwerking en toepassing van bio-grondstoffen in Noord-Holland. Het rapport wordt eind 2023 afgerond. b) Op basis van de uitkomsten van het onderzoek worden vervolgacties opgesteld om de ontwikkeling van biobased materialen te stimuleren.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk Gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
188	PvdD	Ines Kostic	58	5.2	De provincie is onder de PPLG verantwoordelijk voor een goede landbouwtransitie. Experts en groene boeren hebben provincies dringend geadviseerd om dan ook dierenwelzijn meteen goed mee te nemen in de transitie. Want de wegen die de provincie nu inslaat, zullen een enorme impact hebben op levens van miljoenen dieren. Daar dient expliciet over te worden nagedacht. In het coalitieakkoord staat dat de provincie dierenwelzijn een belangrijke waarde vindt in handelen en beleid. In de Voedselvisie is dierenwelzijn als voorwaarde opgenomen, o.a. in ontwikkeling van de definitie van wat kringlooplandbouw is. Maar nergens wordt concreet gemaakt wat de provincie precies gaat doen aan dierenwelzijn en hoe ze dat zullen meten. Er wordt gesproken over Landbouwakkoord, maar dat is er niet en we hebben ook geen tijd om daar verder op te wachten. Er wordt gesproken over kpi's op dit gebied, maar die zijn er ook nog niet. Kunt u toelichten op welke manier u precies (volgens wens PS) dierenwelzijn gaat meenemen als een belangrijke voorwaarde in de landbouwtransitie en PPLG?	De KPI's voor dierenwelzijn als onderdeel van de integrale KPI-k kernset worden landelijk ontwikkeld. Het gaat om de ideale KPI of combinatie van KPI's die dierenwelzijn (incl. diergezondheid) borgt en, samen andere KPI's of kengetallen, en integraal stuurt op het realiseren van duurzaamheidsdoelen. Het is belangrijk dat vanuit een gedragen definitie, belangrijke aspecten van dierenwelzijn bij verschillende diergroepen op een vergelijkbare manier worden meegenomen. Ook wordt onder meer landelijk gewerkt aan het convenant dierwaardige veehouderij. Voor dierenwelzijn liggen de taak en bevoegdheden bij het Rijk. De beoogde instrumentenkoffer omvat alle overheidsinstrumenten (EU, Rijk, provincie, waterschap en gemeenten). De instrumenten gericht op dierenwelzijn komen dan ook vooral van het Rijk. Daar waar vanuit integraliteit koppelingskansen liggen met provinciale instrumenten benutten we die waar dat efficiënt en doelmatig is (zie ook antwoord vraag 202).	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
189	PvdD	Ines Kostic	23, 33, 54	5.2	De basis van dierenwelzijn is dat geen enkel gezond dier dood wil of wil lijden. a) In het coalitieakkoord staat dat de provincie dierenwelzijn een belangrijke waarde vindt in handelen en beleid. Op welke manier wordt hier concreet invulling aan gegeven in alle beleidsvelden van de provincie die aan belangen van dieren kunnen raken? b) Hoeveel fte is gereserveerd voor dierenwelzijn? Hoeveel voor dierenwelzijn verantwoordelijke ambtenaren zijn er om het beleid te kunnen coördineren? c) Op welke wijze wordt opvolging gegeven aan het laatst aangenomen initiatiefvoorstel over dierenwelzijn?	a) Bij de normale beleidsvorming worden alle belangen betrokken zo ook dierenwelzijn omdat dat volgt uit de Wet natuurbescherming. Wij brengen dit niet apart in beeld. Net zoals we dat voor andere specifieke belangen ook niet doen. B) Het onderwerp maakt onderdeel uit van belangenafwegingen in beleidsthema's. c) Het is ons niet duidelijk welk initiatiefvoorstel hier wordt bedoeld.	Karen Arpad	Jelle Beemsterboer	landelijk gebied	
190	FVD	Johan Dessing	15	P1	'Overheden zijn steeds meer met elkaar verweven.' Is de provincie volgens de coalitie uitvoeringsinstantie van nationaal c.q. Europees vastgesteld beleid of ziet ze op gebieden als migratie, klimaat en stikstof ruimte voor eigen afwegingen, desnoods afwijkend van nationale en Europese regelgeving?	De provincie is geen uitvoeringsinstantie, want heeft een open huishouding en eigen beleidsruimte, en wil daar ook gebruik van maken, onder meer bij de afspraken die met het Rijk en andere overheden gemaakt worden. Daarnaast echter hebben provincies te maken met landelijke en Europese wet- en regelgeving, waarvan het niet mogelijk is af te wijken.	Coby Riensema	Arthur van Dijk	Bestuur	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
191	PvdD	Ines Kostic	65	5.6	a) Hoeveel intensieve veehouderijen telt Noord-Holland, volgens de definitie van de Omgevingsverordening? b) De provincie heeft een doel om alle grondgebonden landbouw natuurinclusief te maken. Er is geen landelijk eenduidige definitie van grondgebonden landbouw. Wat is volgens de provincie exact grondgebonden landbouw? Aan welke voorwaarden moet een bedrijf precies voldoen om grondgebonden genoemd te worden? Wordt het aantal dieren per ha meegenomen?	a) In Omgevingsverordening staat de volgende omschrijving: intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat slacht-, fok-, leg-, pels- of melkdieren houdt, zonder of nagenoeg zonder weidegang of vrije uitloop, met uitzondering van veehouderij waarin producten worden vervaardigd die gecertificeerd zijn volgens in Nederland geldende regelgeving van de Europese Unie voor biologische producten en met uitzondering van viskwekerij. Het nagenoeg ontbreken van weidegang is dus onderdeel van het begrip intensieve veehouderij. Bij circa 3 % van de melkveebedrijven in Noord-Holland is er geen weidegang. Voor de overige veehouderijbedrijven zijn er geen cijfers betreffende weidegang beschikbaar. b) In beleidsdocumenten van de Provincie wordt geen definitie gegeven van de term grondgebonden landbouw. Het Rijk werkt aan een uitwerking van het begrip en voorwaarden voor grondgebonden veehouderij.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
192	PvdD	Ines Kostic	65	5.6	"Het ondersteunen van de transitie van de beroepsvisserij en aan de visserij verbonden ketenbedrijven en cultuur. Dit doet de provincie door subsidiëren van projecten, het Waddenfonds en inzet naar het Rijk en Europa. De gezamenlijke belangen met de visserijgemeenten zijn uiteengezet in de Almanak voor de strategische positionering van het Bestuurlijk Platform Visserij (2022)." a) Waarom wordt dit niet aan de markt overgelaten? b) Hoeveel geld gaat de provincie specifiek hiervoor besteden?	De transitie van de beroepsvisserij en aan de visserij verbonden ketenbedrijven en cultuur is nodig door de beperkingen als gevolg van onder meer de Brexit, de aanleg van windmolenparken en de aanwijzing van natuurgebieden met beperking voor de visserij. Bovendien heeft de sector te maken met gestegen energieprijzen en stikstofregels. Deze ontwikkelingen vragen om een transitie die een onevenredig grote impact heeft en die individueel ondernemersrisico te boven gaan. Bovendien is het lastig voor ondernemers om überhaupt te investeren in een periode van onzekerheid over deze ontwikkelingen. Op dit moment hebben we nog niet in beeld hoeveel we hiervoor gaan besteden.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
193	FVD	Johan Dessing	16	1.1	'1.2. De provincie voert actief beleid om gewenst gedrag te bevorderen en ongewenst gedrag tegen te gaan.' Dat klinkt vrij abstract. Waar wordt concreet aan gedacht?	De provincie doelt hierbij op integriteitsworkshops voor alle nieuwe medewerkers en voor bestaande sectoren maar ook voor politieke ambtsdragers, het voeren van beleid tegen psychosociale arbeidsbelasting, het bieden van handvatten (uit het voormalige programma DADEN) voor het elkaar aanspreken op gedrag en op het updaten van de gedragscodes voor ambtenaren en politieke ambtsdragers. Hoewel ambtenaren en, met name, politieke ambtsdragers in de samenleving een voorbeeldfunctie bekleden en er gesteld zou kunnen worden dat hun gedrag van zekere invloed is op het gedrag van inwoners van de provincie, wordt er niet actief beleid gevoerd dat zich richt op de maatschappij. We verwachten als provincie natuurlijk ook gewenst gedrag van onze opdrachtnemers, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen en inzet op het gebied van social return. Als provincie dragen we zodoende waarden van gewenst gedrag uit naar organisaties waar wij opdrachten aan gunnen. Ook wordt er gewerkt aan een norm voor gewenst gedrag, ten aanzien van het begrenzen van agressie en geweld tegen ambtenaren en politieke ambtsdragers. Ten aanzien van diversiteit en inclusie wordt ook beleid gevoerd, gericht op de eigen organisatie.	Jelle Rinzema/Alexander Dalenoort	Arthur van Dijk	Bestuur	
194	FVD	Johan Dessing	23	P2	'De provincie Noord-Holland committeert zich aan het landelijk klimaatakkoord en de daarna gemaakte afspraken om voor 2030 55% CO2-reductie te halen ten opzichte van 1990. Daarom is het bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering 1 van de speerpunten van de provincie.' Kunt u aangeven welk effect de beoogde reductie heeft op klimaatverandering?	Als provincie Noord-Holland is het niet mogelijk om direct het verband tussen onze inspanningen voor CO2-reductie en de daaruit voortvloeiende impact op klimaatverandering en temperatuurschommelingen vast te stellen. Dit verband is namelijk te indirect en moeilijk te kwantificeren. Het is echter belangrijk op te merken dat onze CO2-reductiemaatregelen ook positieve effecten kunnen hebben op andere terreinen, denk aan economie, gezonde leefomgeving en stikstofuitstoot.	Suzanne van Noort	Jeroen Olthof/Rosan Kocken	Leefomgeving	
195	PvdD	Ines Kostic	66	5.6	"De productie op en de consumptie van eigen bodem van meer plantaardige eiwitten ziet de provincie daarom als een positieve ontwikkeling en deze blijft zij stimuleren." Wat gaat de provincie hier precies actief aan doen en hoeveel geld wordt specifiek besteed aan het stimuleren van plantaardige consumptie?	De uitvoeringsagenda van de Voedselvisie loopt nog voor de jaren 2023 en 2024. Daarin is onze inzet op de eiwittransitie terug te vinden. Voor de jaren daarna moet nog besloten worden of er opnieuw een uitvoeringsagenda komt of dat op andere wijze invulling wordt gegeven, bijvoorbeeld via het PPLG.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
196	FVD	Johan Dessing	25	2.1	'De provincie werkt mee aan het ontwikkelen van windenergie op zee.' Is er daarbij rekening gehouden met de effecten daarvan op de bestaande biodiversiteit en de visserij? Zo ja, wat zijn daarvan de effecten en hoe is de afweging gemaakt dat windenergie op zee belangrijker zou zijn dan bestaande biodiversiteit en onze visserij?	Het ontwikkelen van windenergie op zee is primair een Rijksaangelegenheid en valt op te delen in twee delen: ontwikkeling windparken en het aan land brengen van de energie. De provincie is alleen betrokken bij het tweede deel. De (politieke) afweging welke functies op de Noordzee een plek krijgen is/wordt op Rijksniveau gemaakt in het programma Noordzee.	Suzanne van Noort	Rosan Kocken	Leefomgeving	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
197	FVD	Johan Dessing	34	3.1	‘Ten aanzien van de regionale luchthavens streeft de provincie het volgende na: • Een evenwicht tussen duurzame bereikbaarheid én een gezonde leefomgeving in de regio Schiphol.’ Wat zijn hierbij de gehanteerde criteria om te bepalen of van een (on)gezonde leefomgeving sprake is?	We volgen nu de wettelijk milieunormen. Het voldoen aan deze normen garandeert nog niet een gezonde leefomgeving. Ditzelfde geldt voor andere gebieden, zoals de regio IJmond en Westpoort (Noordzeekanaalgebied). De vraag ‘wanneer is het gezond genoeg’ en dus ‘wanneer is er sprake van een gezonde leefomgeving’ is een actuele vraag, die onder andere vanuit de dossiers Tata Steel en Schiphol op de agenda is gezet bij het Rijk. En waar op dit moment nog geen antwoord op gegeven kan worden, ook niet door het RIVM. We vragen het Rijk om de wet- en regelgeving te verbeteren ten goede aan een gezonde leefomgeving, maar ook om een antwoord te krijgen op deze vraag. Zelf zetten we in op het optimaal benutten van het VTH instrumentarium vanuit de huidige wetgeving.	Silvia van der Meij	Esther Rommel / Jeroen Olthof	Ruimte / Gezonde leefomgeving	
198	PvdD	Ines Kostic	66	5.6	De provincie zet zich in voor stimuleren van streekproducten/lokale producten/korte ketens. Horen daar ook producten bij uit de intensieve veehouderij uit Noord-Holland (die juist om reden van dierenwelzijn, gezondheid, klimaat, milieu, etc. aan banden is gelegd in de Omgevingsverordening)?	In onze aandacht voor streekproducten sluiten wij intensieve veehouderij niet uit. Noord-Holland kent overigens overall een extensieve veehouderij. Onze focus in de Voedselvisie richt zich met name op regionale producenten met een seizoensgebonden aanbod, dat past bij de ambities van de Voedselvisie.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
199	FVD	Johan Dessing	37	3.2	‘1.2 De provincie werkt de woondeals uit op de thema’s betaalbaarheid,...’ Aan welke prijsklasse wordt hierbij gedacht en is bouwen van woningen in deze klassie, gegeven de gestegen kosten voor bouwen, nog rendabel?	In de Woondeals met het Rijk gaan we uit van de definities van het Rijk voor betaalbaarheid. Dit betekent dat onder het betaalbare segment de volgende woningen vallen: - Sociale huurwoningen, - Middenhuurwoningen vanaf de sociale huurgrens tot een max van €1.000 per maand - Koopwoningen tot maximaal €355.000. Woningbouw in deze prijsklassen is nog rendabel, maar (vooral) voor de nieuwbouw van middenhuur en koopwoningen zullen deze prijsgrenzen wel betekenen dat de woningen kleiner uit zullen vallen om erbinnen te kunnen blijven.	Silvia van der Meij	Jelle Beemsterboer	Ruimte	
200	FVD	Johan Dessing	66	5.6	‘1.1. ... De productie op en de consumptie van eigen bodem van meer plantaardige eiwitten ziet de provincie daarom als een positieve ontwikkeling en deze blijft zij stimuleren.’ Is onderzoek gedaan naar de gezondheidsrisico’s van een transitie van consumptie van dierlijke eiwitten naar plantaardige eiwitten? En wanneer die er inderdaad blijken te zijn, wat wordt er gedaan om dat te compenseren?	In 2030 zou 60% van de eiwitten die we eten afkomstig moeten zijn van plantaardige bronnen, en 40% van dierlijke bronnen. Het Voedingscentrum is van mening dat meer plantaardig en minder dierlijk eten belangrijk is voor onze gezondheid en het milieu. Wat betekent deze verschuiving voor het voedingspatroon en de gezondheid van de Nederlander? De Gezondheidsraad zal hierover in december 2023 adviseren en daarbij ingaan op verschillende aspecten, onder andere eiwitkwaliteit, mogelijke tekorten aan voedingsstoffen bij risicogroepen en consumentenvoorkeuren. De raad zal zich hierbij baseren op de nationale en internationale wetenschappelijke literatuur. We kijken uit naar dit advies.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
201	FVD	Johan Dessing	69	6.1	‘1. Een toekomstbestendige, duurzame en circulaire economie. De provincie wil koploper zijn in de omschakeling naar circulariteit. 2. Meest mkb-vriendelijke provincie van Nederland.’ Koploper-zijn vereist ook investeringen van het mkb. Is daarbij gekeken naar de draagkracht en vitaliteit van het mkb in NH? Bent u zich ervan bewust dat doel 1 en 2 mogelijk onverenigbaar met elkaar zijn?	Doelen 1 en 2 vullen elkaar aan. Voor de toekomstbestendigheid van het MKB is het belangrijk om in te zetten op de transitie naar een circulaire economie. Vanuit de Actieagenda Circulaire Economie wordt o.a. gewerkt aan het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving, bijvoorbeeld door te lobbyen. Hiermee wordt bijgedragen aan het doel voor een mkb-vriendelijke provincie.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Bestuur	
202	PvdD	Ines Kostic	66	5.6	"De provincie zorgt voor de uitvoering van het NSP 2023-2027 en de afronding POP3 (2015-2025). Met het openstellen van subsidieregelingen ondersteunt zij projecten en investeringen. Het gaat om regelingen die bijdragen aan onder meer innovatie, verduurzaming en concurrentiekracht in de landbouw, jonge boeren, LEADER (versterken landelijk gebied), klimaat, biodiversiteit en het verduurzamen van het watersysteem. Dit voert de provincie samen met het Rijk en de waterschappen uit." Is er technisch gezien een mogelijkheid voor de provincie om in de subsidieregeling op een manier dierenwelzijn mee te nemen?	Ja, dierenwelzijn is onderdeel van de relevante onderdelen van het NSP zoals investeringen, innovatie en samenwerking van de regeling (besluit GS 30 mei 2023, 2042494/2042497).	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	
203	FVD	Johan Dessing	69	6.1	‘1. Een toekomstbestendige, duurzame en circulaire economie. De provincie wil koploper zijn in de omschakeling naar circulariteit. 2. Meest mkb-vriendelijke provincie van Nederland.’ Koploper-zijn vereist ook investeringen van het mkb. Is daarbij gekeken naar de draagkracht en vitaliteit van het mkb in NH? Bent u zich ervan bewust dat doel 1 en 2 mogelijk onverenigbaar met elkaar zijn?	Doelen 1 en 2 vullen elkaar aan. Voor de toekomstbestendigheid van het MKB is het belangrijk om in te zetten op de transitie naar een circulaire economie. Vanuit de Actieagenda Circulaire Economie wordt o.a. gewerkt aan het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving, bijvoorbeeld door te lobbyen. Hiermee wordt bijgedragen aan het doel voor een mkb-vriendelijke provincie.	Michiel de Graef	Esther Rommel	Bestuur	
204	PvdD	Ines Kostic	66	5.6	"Met de sector zet de provincie een langjarig programma op voor verduurzaming van de bollenteelt en steunt zij het fieldlab Bol." a) Wordt hier ingezet op de transitie naar biologisch? b) Hoeveel geld wordt vrijgemaakt hiervoor? c) Wordt er nagedacht over beleid om het aantal hectare bollenteelt/sierteelt te beperken, gezien we ons grond ook voor grotere maatschappelijke doelen kunnen gebruiken (zoals voedsel, bio-based teelt, natuur)? Liggen daar nu ook beperkingen op en zo ja, hoeveel hectare bollenteelt is maximaal toegestaan in Noord-Holland?	a) het gaat om verduurzaming van de hele sector waarbij de biologische teelt als voorbeeld dient en direct is betrokken. b) Dat moeten wij in 2024 nog nader bepalen als uitwerking van het coalitieakkoord. c) nee. in het coalitieakkoord is opgenomen dat de ontwikkeling van de bloembollenteelt op zand planologisch is begrensd (circa 11.000 hectare). Er komt geen nieuw beleid om de hectares voor de bloembollenteelt te beperken.	Michiel de Graef	Jelle Beemsterboer	Landelijk gebied	

ID	Fractie	Vraagsteller	blz	BD	Vraag over de begroting 2024	Antwoord	Budgethouder	Portefeuillehouder	Commissie	Bijlage of hyperlink
205	ChristenUnie	Michel Klein	46	4.1	Er wordt gesproken over het aflopen van het project "Fietssubsidies" a € 6,6 mln. Tegelijk staat op vorige pagina dat subsidieregeling kleine infra wordt voortgezet. Wat stopt dan precies en wat gaat door? Hoe veel minder geld is er beschikbaar voor fietsprojecten?	De €6,6 mln voor het project 'Fietssubsidies' heeft betrekking op een incidenteel budget voor subsidies buiten uitvoeringsregeling voor een aantal grote fietsprojecten (o.a. 2e elektrische pont Velsen, verbeteren fietstunnel onder station Uitgeest en fietsverbinding Heilooërbos). Dit budget is via het addendum van de begroting van 2023 ter beschikking gesteld en was eenmalig, aanvullend op het jaarlijkse budget voor de subsidieregeling 'Kleine infrastructuur'. Het budget voor de subsidieregeling 'Kleine infrastructuur' loopt door in 2024.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
206	ChristenUnie	Michel Klein	48	4.2	De lasten voor 2024 voor OV waarborgen nemen toe met ongeveer 3 mln tov 2022/2023 (exclusief eenmalige investering). Hoe verhoudt dat bedrag zich dat tot de Beschikbaarheidsvergoeding / Transitievangnet die weg vallen (hoe hoog waren die in 2023)?	In 2023 ontvangen we ongeveer 3 miljoen aan Beschikbaarheidsvergoeding/Transitievergoeding. Het klopt dat dit geld na 2023 wegvalt. Daarom hebben we in de kaderbrief extra geld gevraagd om dit te kunnen compenseren. Dit extra geld is ook noodzakelijk in verband met teruglopende bijdrage voor de studentenkaart regeling. Daarnaast groeit de bijdrage door de hoge inflatie/index.	Frans van der Linden	Jeroen Olthof	Ruimte	
207	ChristenUnie	Michel Klein	59	5.2	Waarom nemen de lasten voor beheer van natuur niet toe in de meerjarenraming, als we onder 5.1 veel geld investeren in het ontwikkelen van natuur?	Operationeel doel 'beheren van natuur' bestaat uit meerdere posten. Deze posten zijn recreatie, wet natuurbescherming, recreatieschappen, Faunafonds én Natuur- en landschapsbeheer. De kosten van natuur en landschapsbeheer nemen door o.a. investeringen in het ontwikkelen maar ook stijging van kosten inderdaad toe. De begroting laat zien wat er voor beheer van natuur beschikbaar wordt gesteld; de middelen. Deze nemen helaas niet toe. Dat betekent dat er met deze begroting een tekort in het beschikbare budget voor natuur- en landschapsbeheer ontstaat.	Karen Arpad	Rosan Kocken	Landelijk Gebied	